

උක් වගා කිරීම

උක් පර්යේෂණ ආයතනයේ ප්‍රකාශනයකි

ISBN978-955-7614-01-4

2016

උක් වගා කිරීම

උක් පර්යේෂණ ආයතනයේ ප්‍රකාශනයකි

2016

විෂය දායකත්වය

ආචාර්ය ඒ. පී. කීර්තිපාල,	අධ්‍යක්ෂ, උක් පර්යේෂණ ආයතනය
ආචාර්ය ඩබ්. ආර්. පී. විතාරම	නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ, තාක්ෂණ හුවමාරු හා සංවර්ධන), උක් පර්යේෂණ ආයතනය
ආචාර්ය අරුණ විජේසූරිය	ප්‍රධාන පර්යේෂණ නිලධාරී, බෝග වැඩි දියුණු කිරීමේ අංශය, උක් පර්යේෂණ ආයතනය
ආචාර්ය එම්. එස්. පෙරේරා	ප්‍රධාන පර්යේෂණ නිලධාරී, තාක්ෂණ හුවමාරු හා සංවර්ධන අංශය, උක් පර්යේෂණ ආයතනය
කේ. එච්. ඩී. අබේරත්න මහතා	පර්යේෂණ නිලධාරී, යාන්ත්‍රිකරණ තාක්ෂණ අංශය උක් පර්යේෂණ ආයතනය
ඒ. එන්. ඩබ්. එස්. තුෂාර් මහත්මිය	පර්යේෂණ නිලධාරී, බෝග ආරක්ෂණ අංශය උක් පර්යේෂණ ආයතනය
වී.කේ. ඒ. එස්. එම්. වනසිංහ මහත්මිය	පර්යේෂණ නිලධාරී, බෝග ආරක්ෂණ අංශය උක් පර්යේෂණ ආයතනය
එල්. එම්. ජේ. ආර්. විජයවර්ධන මහතා	පර්යේෂණ නිලධාරී, බෝග හා සම්පත් කළමනාකරණ අංශය, උක් පර්යේෂණ ආයතනය
එච්. ඒ. එස්. විරසිංහ මහතා	පර්යේෂණ නිලධාරී, බෝග පෝෂණ අංශය උක් පර්යේෂණ ආයතනය
කේ. ටී. ආරියවංශ මහතා	පර්යේෂණ නිලධාරී, යාන්ත්‍රිකරණ තාක්ෂණ අංශය උක් පර්යේෂණ ආයතනය
ඒ. එම්. එම්. එස්. පෙරේරා මහත්මිය	පර්යේෂණ නිලධාරී, බෝග වැඩි දියුණු කිරීමේ අංශය උක් පර්යේෂණ ආයතනය

නිර්මාණය හා සංස්කරණය

ආචාර්ය එම්. එස්. පෙරේරා, ප්‍රධාන පර්යේෂණ නිලධාරී, තාක්ෂණ හුවමාරු හා සංවර්ධන අංශය, උක් පර්යේෂණ ආයතනය

පිට කවරය සැකසීම - කේ. ටී. ආරියවංශ මහතා
 පර්යේෂණ නිලධාරී, යාන්ත්‍රිකරණ තාක්ෂණ අංශය
 උක් පර්යේෂණ ආයතනය

ප්‍රකාශනය - උක් පර්යේෂණ ආයතනය, උඩවලව

විද්‍යුත් තැපෑල : info@sugarres.lk

වෙබ් අඩවිය : www.sugarres.lk

පටුන

	පිටුව
01. උක් වගාව	01
02. උක් සිටුවීමට සුදුසු කාලය	01
03. වගාව සඳහා නිර්දේශිත උක් ප්‍රභේද	01
04. උක් පර්යේෂණ ආයතනය මගින් වාණිජ උක් වගාව සඳහා නිර්දේශ කර ඇති ප්‍රභේද	02
05. උක් වගා කිරීම සඳහා බිම සකසා ගැනීම	04
06. රෝපණ ද්‍රව්‍ය පිලියෙල කිරීම හා සිටුවීම	05
07. බීජ උක් තවාන්	05
08. බීජ උක් තවාන් සකස් කර ගැනීම හා පාලනය	06
09. වගා බිමෙහි සිටුවීම	07
10. වගාවට පොහොර දැමීම	08
11. පොහොර නිර්දේශයන් - සියළු පාංශු කාණ්ඩ සඳහා	09
12. වගා බිමට ජලය සැපයීම	12
13. වල් පැලෑටි පාලනය	13
14. උක් පඳුරු දෙපස පස් මුදුන් කිරීම	18
15. මේරූ උක් වගාවේ කොළ ගැලවීම	18
16. උක් වගාවේ පළිබෝධ හා රෝග පාලනය	19
17. උක් වගාවට හානි කරන පළිබෝධකයින්	19
18. ඒකාබද්ධ පාලන ක්‍රමයක් තුළින් පළිබෝධකයින් පාලනය	23
19. උක් වගාවට හානි ගෙනදෙන රෝග	25
20. උක් වගාවේ අස්වනු හෙළීම	27
21. නිරි වගා පාලනය	28
22. උක් වගාව සමග අතුරු බෝග වගා කිරීම	29
23. නිර්දේශිත අතුරු බෝග	30
24. වර්ෂා ජලයෙන් උක් වගා කිරීමේදී	31
25. සැම විටම පසේ සරුසාරබව ආරක්ෂා කරමු	32
26. වගා කළමනාකරණ තොරතුරු නිවැරදිව සටහන් කර භාවිතා කිරීම	34

උක් වගාව

උක් වගා කිරීමට සුදුසු පසක් හා දේශගුණයක් ශ්‍රී ලංකාවේ පහත රට, වියළි හා අතරමැදි කලාපයේ බොහෝ ප්‍රදේශයන්හි දක්නට ඇත. ප්‍රධාන වශයෙන් මොණරාගල, අම්පාර, බදුල්ල සහ ත්‍රිකුණාමල දිස්ත්‍රික්කයන්හි හෙක්ටයාර් 45,000 පමණද අනුරාධපුර, කිලිනොච්චි හා පුත්තලම් දිස්ත්‍රික්කයන්හි හෙක්ටයාර් 90,000 පමණද උක් වගාව සඳහා සුදුසු ප්‍රදේශ ලෙස හඳුනාගෙන ඇත. නමුත් දැනට උක් වගාව ප්‍රධාන වශයෙන් සෙවනගල, පැල්වත්ත, මොණරාගල, සියඹලාණ්ඩුව, හිගුරාන, පස්සර, බදුල්ල සහ අම්පාර ප්‍රදේශයන්හි හෙක්ටයාර් 16,500කට පමණ සීමා වී ඇත. මෙම ප්‍රදේශයන්හි නිපදවන උක් ප්‍රධාන වශයෙන් සීනි නිෂ්පාදනය සඳහා යොදා ගන්නා අතර බදුල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ හා මොණරාගල ප්‍රදේශයේ සුළු වශයෙන් හකුරු හා පැණි නිෂ්පාදනය සඳහාද යොදා ගැනේ. අස්වැන්න සඳහා වෙළඳපල තුළ ස්ථාවර මිලක් මෙන්ම ඉල්ලුමක් ඇති උක් බෝගය නිර්දේශිත වගා පාලන ක්‍රම අනුව වගාකර ඒකක බිමකින් ලබා ගතහැකි උපරිම උක් සහ සීනි අස්වැන්නක් ලබා ගැනීමෙන් අනෙකුත් බෝග හා තරගකාරී ආදායමක් ලබාගත හැකි අතර එය දේශීය සීනි කර්මාන්තයේ දියුණු වටත් මහඟු ලෙස දායකවේ.

උක් සිටුවීමට සුදුසු කාලය

වාර්ෂිකව වගා කිරීමේදී වගා කිරීමට සුදුසුම කාලය ජනවාරි සිට අගෝස්තු දක්වාය.

අතරමැදි හා වියළි කලාපයන්හි වර්ෂාපෝෂිත වගාවන්හි

- මහ කන්නය** - සැප්තැම්බර් සිට ජනවාරි දක්වාද,
- යල කන්නය** - මාර්තු සිට ජූනි දක්වාද

උක් බෝගය සිටුවීමට සුදුසු වේ.

කන්නයේ වැසි ආරම්භයත් සමග උක් බෝගය සිටුවීමෙන් වගාව සාර්ථක ලෙස වර්ධනයට අවශ්‍ය ජලය හා දේශගුණය ඉතා හොඳින් ලැබෙන අතරම වගා පාලන කටයුතු පහසුවෙන් වඩාත් සාර්ථක ලෙස කරගත හැකිය. නියමිත කාලයේදී සිටුවීමෙන් උක් ශාකය නියමිත කාලයේදී මේරීමත්, මල් හටගැනීම අවම වීමත් නිසා වැඩි සීනි ප්‍රතිශතයක් සහිත අස්වැන්නක් ලබාගැනීමට හැකිවේ.

වගාව සඳහා නිර්දේශිත උක් ප්‍රභේද.....

උක් වගාවෙන් ලැබෙන උක් හා සීනි අස්වැන්න වැඩිකර ගැනීමට හා රෝග හා පළිබෝධ හානි අඩුකර ගැනීමට සැමවිටම නිර්දේශිත උක් ප්‍රභේද වගා කළ යුතුය. එසේම වගා කරන පස, දේශගුණය හා ජලය ලබාගන්නා ආකාරයට ගැලපෙන පරිදි ප්‍රභේද තෝරාගත යුතුය. මේ වන විට උක් පර්යේෂණ ආයතනය මගින් වාණිජ උක් වගාව සඳහා නිර්දේශ කර ඇති පහත විස්තර සඳහන් කර ඇති උක් ප්‍රභේද අතරින් වගාබිම සඳහා වඩාත් උචිත ප්‍රභේදය වගාව සඳහා තෝරාගත හැකිය.

උක් පර්යේෂණ ආයතනය මගින් වානිජ උක් වගාව සඳහා නිර්දේශ කර ඇති ප්‍රභේද

ප්‍රභේදය*	වගා කළ හැකි තත්වයන්	විශේෂිතවූ වාසි සහගත ලක්ෂණ	දුර්වලතා
සී. ඕ. 775	වාරි/වැසි ජලයෙන්	විවිධ පාරිසරික තත්වයන්ට ගැලපේ. ස්ථායී මධ්‍යස්ථ අස්වැන්නක් ලබාදේ. මුල් නිරි වගාවන් අතර අස්වැන්න වෙනස අඩුය.	සුදු පත්‍ර රෝගයට පාත්‍රවීම ඉතා වැඩිය.
එස් එල් 71 30	වාරි/වැසි ජලයෙන්	නියඟයට ඔරොත්තු දේ. කළු දුඹුළු රෝගයට ප්‍රතිරෝධී වේ. මාස 11-12 දී අස්වනු නෙලා ගත හැකි වේ.	සුදු පත්‍ර රෝගයට පාත්‍ර වේ.
එස් එල් 71 03	වාරි/වැසි ජලයෙන්	නියඟයට ඔරොත්තු දේ. කළු දුඹුළු රෝගයට ප්‍රතිරෝධී වේ. මාස 11-12 දී අස්වනු නෙලා ගත හැකි වේ.	සුදු පත්‍ර රෝගයට පාත්‍ර වේ.
එස් එල් 83 06	වාරි/වැසි ජලයෙන්	ස්ථායී වැඩි අස්වැන්නක් ලබාදේ. විවිධ පාරිසරික තත්වයන්ට ගැලපේ, සීනි ප්‍රතිශතය වැඩිය, බූව අඩුය. පෙරලීමට ඔරොත්තු දෙයි. සුදු පත්‍ර රෝගයට පාත්‍ර වීම සාපේක්ෂව අඩුය. වුල් කුඩිත්තාට පාත්‍රිතාවය අඩුය. මාස 10-11 දී අස්වනු නෙලා ගත හැකි වේ.	වැලි පස සහිත ඉඩම්වල නිරි වගාවන්හි ගස් වල වට ප්‍රමාණය අඩුවේ. (නමුත් අස්වැන්න අඩු නොවේ.)
එස් එල් අයි 121 (එල් 148)	වාරි ජලයෙන්	සීනි ප්‍රතිශතය වැඩිය.	වගා පාලනය හොඳින් කළ යුතුය. සුදු පත්‍ර රෝගයට පාත්‍ර වේ.
එස් එල් 86 13	වාරි/වැසි ජලයෙන්	සීනි ප්‍රතිශතය වැඩිය. බූව අඩුය. පැළ වීමේ ප්‍රතිශතය ඉහළ මට්ටමක පවතී.	අස්වැන්න නෙලීමේදී කොළ ගැලවීම අපහසුය. සුදු පත්‍ර රෝගයට පාත්‍ර වේ.
එස් එල් 88 116	වාරි/වැසි ජලයෙන්	උක් අස්වැන්න සහ සීනි ප්‍රතිශතය වැඩිය. බූව අඩුය. පැළ වීමේ ප්‍රතිශතය ඉතා ඉහළය. හකුරු සෑදීමට ඉතා යෝග්‍ය ප්‍රභේදයකි.	කළු දුඹුළු රෝගයට හා සුදු පත්‍ර රෝගයට පාත්‍රිත්වය වැඩිය.
එස් එල් එස් 88 238	වාරි/වැසි ජලයෙන්	කළු දුඹුළු රෝගයට ඔරොත්තු දේ.	සුදු පත්‍ර රෝගයට පාත්‍ර වේ.
එස් එල් 89 1673	වාරි/වැසි ජලයෙන්	කළු දුඹුළු රෝගයට ඉහළ ප්‍රතිරෝධී බවක් දක්වයි. වුල් කුඩිත්තා හා කඳන් විඳින පණුවාට බොහෝ දුරට ප්‍රතිරෝධී වේ. සුදු පත්‍ර රෝගයට පාත්‍රිත්වය අඩුය.	අස්වැන්න නෙලීමේදී කොළ ගැලවීම තරමක් අපහසුය.

* මෙහි දක්වා ඇති නිර්දේශිත ප්‍රභේද අතරින් සී. ඕ. 775, එස් එල් අයි 121 (එල් 148) සහ එම් 438/59 ආනයනය කර හඳුන්වාදුන් ප්‍රභේද වන අතර අනෙකුත් සියළු ප්‍රභේද දේශීයව අභිජනනය කළ උක් ප්‍රභේද වේ.

උක් පර්යේෂණ ආයතනය මගින් වාණිජ උක් වගාව සඳහා නිර්දේශ කර ඇති ප්‍රභේද

ප්‍රභේදය	වගා කළ හැකි තත්වයන්	විශේෂිතවූ වාසි සහගත ලක්ෂණ	දුර්වලතා
එම් 438/59	වාරි/වැසි ජලයෙන්	ස්ථායී මධ්‍යස්ථ අස්වැන්නක් ලබාදේ.	සුදු පත්‍ර රෝගයට පාත්‍රීත්වය වැඩිය.
එස් එල් 90 6237	වාරි/වැසි ජලයෙන්	නියඟයට හා දුෂ්කර පරිසර තත්වයන්ට ඔරොත්තු දේ. නිරි වගා අස්වැන්න වැඩිය.	අස්වැන්න නෙලීමේදී කොළ ගැලවීම තරමක් අපහසුය.
එස් එල් 92 4918	වාරි ජලයෙන්	වැඩි උක් හා සීනි අස්වැන්නක් ලබා දෙයි. අස්වැන්න නෙලීමේදී කොළ ගැලවීම ඉතා පහසුයි.	සුදු පත්‍ර රෝගයට තරමක් දුරට පාත්‍රී වේ.
එස් එල් 92 4997	වාරි ජලයෙන්	වැඩි උක් හා සීනි අස්වැන්නක් ලබා දෙයි. කොළ ගැලවීම නිසා අස්වැන්න නෙලීම පහසුය.	කඳේ පැලීම් ඇති වේ. සුදු පත්‍ර රෝගයට පාත්‍රී වේ.
එස් එල් 92 5588	වාරි/වැසි ජලයෙන්	වැඩි උක් හා සීනි අස්වැන්නක් ලබා දෙයි. කළු දුඹුළු රෝගයට ප්‍රතිරෝධී බවක් දක්වයි. චුල් කුඩිත්තාට බොහෝ දුරට ප්‍රතිරෝධී වේ. සුදු පත්‍ර රෝගයට පාත්‍රීත්වය අඩුය.	අස්වනු නෙලීමේදී ඒකක බිමකින් වැඩි ගස් ප්‍රමාණයක් නෙලිය යුතුවේ.
එස් එල් 95 4033	වාරි/වැසි ජලයෙන්	වැඩි උක් හා සීනි අස්වැන්නක් ලබා දෙයි. කළු දුඹුළු රෝගයට ඉහළ ප්‍රතිරෝධී බවක් දක්වයි.	අස්වනු නෙලීමේදී ඒකක බිමකින් වැඩි ගස් ප්‍රමාණයක් නෙලිය යුතුවේ. සුදු පත්‍ර රෝගයට පාත්‍රී වේ.
එස් එල් 95 4430	වාරි/වැසි ජලයෙන්	වැඩි උක් හා සීනි අස්වැන්නක් ලබා දෙයි. කළු දුඹුළු රෝගයට ඉහළ ප්‍රතිරෝධී බවක් දක්වයි.	
එස් එල් 95 4443	වාරි/වැසි ජලයෙන්	වැඩි උක් හා සීනි අස්වැන්නක් ලබා දෙයි. කළු දුඹුළු රෝගයට ඉහළ ප්‍රතිරෝධී බවක් දක්වයි.	
එස් එල් 96 128	වාරි/වැසි ජලයෙන්	වැඩි උක් හා සීනි අස්වැන්නක් ලබා දෙයි. කළුදුඹුළු රෝගයට ඉහළ ප්‍රතිරෝධී බවක් දක්වයි.	
එස් එල් 96 328	වාරි/වැසි ජලයෙන්	වැඩි උක් හා සීනි අස්වැන්නක් ලබා දෙයි. කළු දුඹුළු රෝගයට ප්‍රතිරෝධී බවක් දක්වයි.	
එස් එල් 98 2524	වාරි/වැසි ජලයෙන්	වැඩි උක් හා සීනි අස්වැන්නක් ලබා දෙයි. කළු දුඹුළු රෝගයට ඉහළ ප්‍රතිරෝධී බවක් දක්වයි.	

2016 වසර හා ඊට පෙර නිර්දේශිත වැඩි දියුණු උක් ප්‍රභේද ඉහත දක්වා ඇති අතර ඉදිරියේදී නිකුත් කරනු ලබන නව ප්‍රභේද පිළිබඳ විස්තර උක් පර්යේෂණ ආයතනය මගින් වාර්ෂිකව නිකුත් කරනු ලබන තොරතුරු පත්‍රිකා මගින් දැන ගත හැකිය.

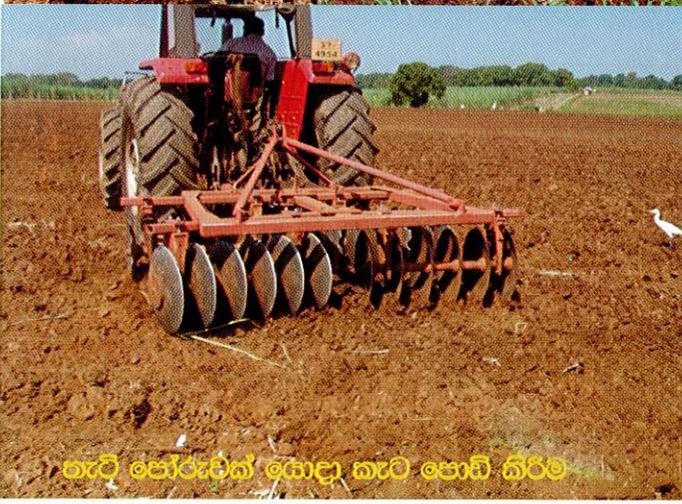
උක් වගා කිරීම සඳහා බීම සකසා ගැනීම

1. උක් වගාව සඳහා සෙ.මී. 20-25ක් පමණ ගැඹුරට සීසෑම සුදුසු වේ. අවශ්‍ය පමණ තෙතමනය ඇති විට පස පෙරලීම සිදු කළ යුතුයි. මෙය වරක් හෝ දෙවරක් කිරීම ප්‍රමාණවත්ය. මේ සඳහා රෝද හතරේ ට්‍රැක්ටරයක් මගින් අඳිනු ලබන තැටි නගුලක් හෝ මෝල්ඩ් බෝඩ් (හැඩ තල) නගුලක් භාවිතා කළ හැකිය. වර්ෂා පෝෂිත වගාවේවල වියළි කාලයේදී බීම සැකසීමේදී අවශ්‍යයනම් පස පෙරලීමට පෙර බුල් බෝසරයක් යොදා බීම කඩා ගත යුතුය.
2. පළමු සී සෑමෙන් පසු සති 1-2 ක් පමණ කාලයක් තබා කාබනික ද්‍රව්‍ය දිරන්නට ඉඩ හැර දෙවන සී සෑම, පළමු සී සෑම කළ දිනාවට හරස්ව කළ යුතුය. සමතලා හෝ සුළු බෑවුම් සහිත ඉඩම් වල සී සෑම බෑවුමට හරස් දිනාවට කළ යුතු අතර දළ බෑවුම් සහිත ඉඩම්වල නම් එය සමෝච්ඡ රේඛාවලට අනුව කළ යුතුයි.
3. ඉන් පසු තැටි පෝරුවක් මගින් වරක් හෝ දෙවරක් පෝරු ගෑමෙන් පසු පෙරලීමෙන් පසු ඇතිවන විශාල පස් කැට හොඳින් පොඩිකර වගාවට සුදුසු ආකාරයට පස සකසා ගත හැකිය.

තැටි නගුලක් භාවිතා කර පස පෙරලීම

4. උක් සිටු වීම සඳහා ඇලි සහ වැටි සකස් කර ගැනීම අවශ්‍ය වේ. සාමාන්‍යයෙන් ඇලියක් සෙ.මී 17 - 22 ක් පමණ ගැඹුරු විය යුතු අතර එහි පතුල සෙ.මී 2.5 ක් පමණ බුරුල් පස් තට්ටුවකින් යුක්ත විය යුතුය. පස සෝදායාම අවම කිරීමට ඇලියෙහි බෑවුම 1% කට වඩා අඩු විය යුතු අතර, ඒකාකාර ස්වභාවයකින් යුක්ත විය යුතුය.
5. ඇලි අතර පරතරය මීටර 1-1.3 ක් පමණ වීම ප්‍රමාණවත්ය. සාමාන්‍යයෙන් ඇලියක දිග මීටර 25-45 ක් පමණ වීම ප්‍රමාණවත්ය. නමුත් යාන්ත්‍රික අස්වනු නෙළීම සඳහා ඇලියක දිග අවම වශයෙන් මීටර 50ක් පමණ විය යුතුය.
6. ඇලි කෙලින් හෝ සමෝච්ඡ රේඛා අනුව යෙදීම ඉඩමේ ස්වභාවය හා බෑවුමේ ප්‍රමාණය අනුව තීරණය කළ යුතුය. ඉඩමේ බෑවුම සියයට 03 ට වඩා වැඩි අවස්ථාවලදී ඇලි සැකසීම සමෝච්ඡ රේඛාවලට අනුව කිරීම පස සෝදායාමෙන් ආරක්ෂා කරගැනීමට ප්‍රයෝජනවත් වේ. ඇලි සැකසීම උදැරලකින් හෝ ඇලි සැකසීමේ උපකරණයකින් සිදු කළ හැකිය.

උක් වගාව සඳහා කඳු ආශ්‍රිත බෑවුම් ප්‍රදේශ භාවිතා කිරීමේදී ඇලි වැටි වෙනුවට වල ක්‍රමය හෝ කාණු ක්‍රමයට බීම සකසා ගැනීම වඩාත් සුදුසු වේ. වල ක්‍රමයේදී දිග පළල හා ගැඹුර අගල් 18 ක් පමණ ප්‍රමාණයේ එකිනෙක අතර (මධ්‍ය ස්ථානයන්) අඩි 3 ක් පමණ පරතරයකට සකසා ගන්නා වලවල් සිටුවීම සඳහා භාවිතා කරයි. (මේ සම්බන්ධ විස්තර උ.ප.ආ. හිකුත් කර ඇති උපදෙස් පත්‍රිකා අංක 14 මගින් ලබා ගත හැකිය).

තැටි පෝරුවක් යොදා කැට හොඳි කිරීම

බීමේ පිහිටීම, මතුපිට පස් ගැඹුර සළකා අවශ්‍ය ප්‍රමාණයට පස කැඩීම උක් බෝගයේ වර්ධනයට ප්‍රමාණවත් වන අතර බීම සැකසීමේ විෂදීම අඩුකර ගැනීමටත් පස් ගුණාත්මකභාවය රැක ගැනීමටත් උපකාරී වේ.

අඩි 4 ක්
මීටර 1 - 1.37
සෙ.මී. 17 - 22

උක්දඬු සිටුවීමට සැකසූ බීමක්

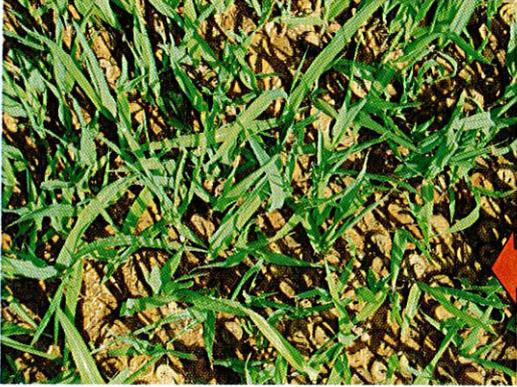
රෝපන ද්‍රව්‍ය පිළියෙල කර ගැනීම හා සිටුවීම

රෝපන ද්‍රව්‍ය

සිටුවීම සඳහා හිසි පරිදි නඩත්තු කළ හිරෝගී තවානකින් ලබා ගන්නා බීජ උක් ප්‍රධාන වශයෙන් භාවිතා කරයි. මේ හැරුණු විට පාර්ශ්වික අංකුර ප්‍රගුණය කර සාදාගන්නා උක් පැළ මෙන්ම පටක රෝපනයෙන් ලබා ගන්නා උක් පැළද වාණිජ වගාවන් සඳහා භාවිතා කළ හැකිය. පටක රෝපිත පැළ ප්‍රාථමික තවත් සඳහා භාවිතා කිරීමට නිර්දේශ කරන අතර වැඩි වියදමක් දැරීමට සිදුවන බැවින් වාණිජ වගාවන් සඳහා නිර්දේශ නොකරයි. තනි පුරුකක් සහිත බීජ කැබලි තවානක සිටුවීමෙන් ලබා ගන්නා පැළද පාර්ශ්වික අංකුර ප්‍රගුණයෙන් ලබා ගන්නා පැළද සිටුවීම සඳහා භාවිතා කළ හැකිය.

හිරෝගී බීජ උක් දැඩු කැබලි

තනි පුරුකක් සහිත බීජ කැබලි තවානක සිටුවා ලබා ගන්නා පැළ

පටක රෝපනයෙන් ලබා ගන්නා පැළ

බීජ උක් තවත්

සාර්ථක උක් වගාවක් සඳහා සැලසුම් සහගතව පහත විස්තර වන නිර්දේශයන් අනුව සකසා පාලනය කරන ලද තවානකින් ලබාගනු ලබන බීජ උක් සිටුවීම සඳහා යොදා ගත යුතුයි.

- ප්‍රාථමික තවත්**
 මේ සඳහා හැමවිටම අමිශ්‍ර ප්‍රභේදයකින් ගත් පිරිසිදු උණු දිය ප්‍රතිකාර කරනු ලැබූ බීජ උක් භාවිතා කළ යුතුය. මේ සඳහා පටක රෝපනයෙන් ලබාගන්නා පැළද භාවිතා කළ හැකිය. තවත් ප්‍රමාණය ද්විතීක තවත් හෝ වාණිජ වගා ප්‍රමාණය අනුව තීරණය කළ යුතුය.
- ද්විතීක තවත්**
 මේ සඳහා හැමවිටම ඉහත ආකාරයට සකසා ගත් ප්‍රාථමික තවානකින් ලබා ගන්නා බීජ උක් භාවිතා කළ යුතුය. උණු දිය ප්‍රතිකාර කරගැනීමේ පහසුකම් නොමැති වුවත්, ප්‍රතිකාර කර හොඳින් නඩත්තු කළ මූලික තවානකින් ලබා ගත් බීජ උක් භාවිතා කර ද්විතීක තවානක් සකසා ගැනීම පහසු වේ. පටක රෝපිත පැළ හෝ පාර්ශ්වික අංකුර ප්‍රගුණයෙන් ලබා ගන්නා පැළ භාවිතා කර ස්ථාපිත ප්‍රාථමික තවානකින් ලබා ගන්නා පැළද ද්විතීක තවත් ස්ථාපනය සඳහා භාවිතා කළ හැකිය. සකසා ගන්නා තවත් ප්‍රමාණය සිටුවිය යුතු වාණිජ වගාවේ ප්‍රමාණය අනුව තීරණය කළ යුතුය.

සිටුවීම සඳහා වාණිජ වගාවකින් බීජ උක් ලබා ගැනීම සුදුසු නොවේ. වාණිජ වගාවකින් ලබාගනු ලබන උක් දැඩු සිටුවීම සඳහා යොදා ගැනීම මගින් අළුතින් සිටුවන ලද වගාවට රෝග හා පළිබෝධ කාරකයින් ඇතුළු වීමටත්, පැතිරීමටත් හේතු වේ.

කල්වේලා ඇතිව ප්‍රාථමික හා ද්විතීක තවත් සැලසුම් කිරීමටත්, නියමිත කාලයේදී එම තවත් ස්ථාපිත කිරීමත් මගින් ගුණන අවස්ථා දෙකක් හෝ තුනක් පසු කිරීමෙන් ක්ෂේත්‍රයේ වගා කිරීමට අවශ්‍ය සම්පූර්ණ බීජ උක් ප්‍රමාණය උසස් තත්වයකින් හා අඩු වියදමකින් පිළියෙල කරගත හැකිය. ප්‍රාථමික හා ද්විතීක තවත් සකසා ගැනීමේදී පහත සඳහන් පාලන ක්‍රම අනුගමනය කළ යුතුය.

බීජ උක් තවත් සකස් කර ගැනීම හා පාලනය

1. සිටුවීම සඳහා නිර්දේශිත උක් ප්‍රභේද පමණක් භාවිතා කළ යුතුය.
2. මේ සඳහා සිටුවීමට මාස 8 කට කලින් තවන සකසා ගැනීමෙන් (සිටුවීම සඳහා වඩාත් සුදුසු මාස 7-8 පමණ වයසේ බීජ උක් බැවින්) හොඳ පැළ ගහනයක් ලබා ගැනීමට සුදුසු බීජ උක් ලබා ගත හැකිය.
3. තවනේ ප්‍රමාණය සිටුවීමට ආපේක්ෂා කරන භූමි ප්‍රමාණයෙන් 1/10 ක් පමණ විය යුතුය. මේ සඳහා පරතරයක් ඇතිව සිටුවීමේ ක්‍රමය භාවිතාකිරීමෙන් අවශ්‍ය තවනේ භූමි ප්‍රමාණය 1/40 කට පමණ අඩුකළ හැකිය.

බීජ උක් ලබා ගැනීම සඳහා තවන් බීමක් දිගු කාලීනව හඩත්තු කිරීමේදී තවන් බීම කොටස් තුනකට බෙදා හඩත්තු කිරීම වඩාත් සුදුසුය. එක් කොටසක මූලික වගාවත් දෙවන කොටසේ පළමු නිරි වගාවත් පවත්වාගත යුතුය. ඉතිරි කොටස වගාවකින් තොරව (පුරන්ව) තබා පාංශු රෝග ව්‍යාධි විද්‍යාත්මකව හැකිවන ලෙස වක්‍රාකාරව වගා බිම් කොටස් 03 භාවිතා කළ යුතුය.

4. තවනේ සිටුවීම සඳහා ලබා ගන්නා බීජ උක් සෙන්ටිග්‍රේඩ් 54° උෂ්ණත්වයේ මිනිත්තු 50ක් උණු දිය ප්‍රතිකාර කර සිටුවූ තවනකින් ලබා ගතයුතු අතර සිටුවීමට පෙර ඒවා නිර්දේශිත සංස්ථානික දිලීර නාශකයක (ලීටරයට මිලි

- ලීටර 0.5 ටෙබුකොනසෝල් ද්‍රාවණයක මිනිත්තු 5ක් පමණ) ගිල්වා ගත යුතුය.
5. වාණිජ ක්ෂේත්‍රයක සිටුවනවාට වඩා 25% පමණ වැඩි උක් දැඩු ප්‍රමාණයක් යොදා තවන් සිටුවීම මගින් ඒ සඳහා යොදා ගනු ලබන උක් දැඩු වලට කරනු ලබන පූර්ව ප්‍රතිකර්ම නිසා හෝ වෙනත් හේතු නිසා සිදු විය හැකි ප්‍රරෝහන දුබලතා මගින් පාළු ඇතිවීමට ඇති අවධානම අවම කර ආරම්භයේදී සිටම උපරිම පැල ගහනයක් පවත්වාගත හැකිය.
6. තවන සඳහා පොහොර යෙදීම හා ජල සම්පාදනය අළුත් වගාවක ආකාරයට කළ හැකිය. මීට අමතරව බීජ උක් කැපීමට දින 3-4 කට පමණ පෙර වගාවට හොඳින් ජල සම්පාදනය කිරීම මගින් පැලවීම ඉක්මන් කර ගත හැකිය.
7. මේ අතර වරින් වර තවන පරීක්ෂා කර රෝග වැළඳුණ හා පළිබෝධ හානි වූ උක් පදුරු ඇත්නම් ගලවා විනාශ කළ යුතුයි.
8. බීජ උක් අස්වනු නෙලීමට සති 2 - 3 ට පමණ පෙර තවනට අමතර පොහොර මාත්‍රාවක් යෙදීම මගින් නෙලාගනු ලබන බීජ උක් වල ප්‍රරෝහන ශක්තිය වැඩිකර ගත හැකිය. මේ සඳහා නයිට්‍රජන් හා පොටෑෂ් පොහොර ඉතාමත් වැදගත්ය. හෙක්ටයාරයකට යූරියා කි.ග්‍රෑ. 100 ක් හා මියුරියේට් ඔෆ් පොටෑෂ් (එම්.ඕ.පී) කි.ග්‍රෑ. 25 ක් පමණ යෙදීම යෝග්‍යයි.
9. තවනට මාස 7-9 ක් පමණ වූ පසු සිටුවීම සඳහා අවශ්‍ය බීජ උක් දැඩු ලබා ගත හැකිය.
10. බීජ උක් ලබා ගැනීම සඳහා මූලික වගාව හා පළමු නිරි වගාව පමණක් භාවිතා කළ යුතුය.

බීජ උක් සෙන්ටිග්‍රේඩ් 54° උෂ්ණත්වයේ මිනිත්තු 50ක් උණු දිය ප්‍රතිකාර කිරීම

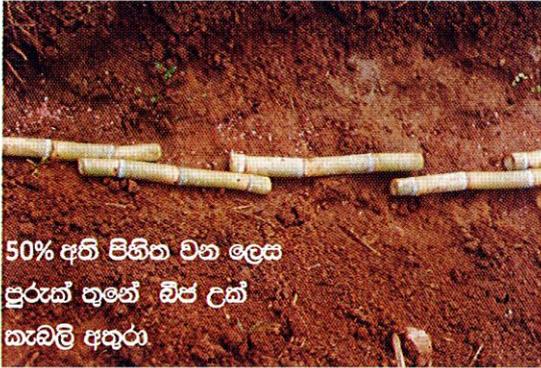
විජලනය, නෙලාගත් උක් දැඩු වල ප්‍රරෝහන ශක්තිය අඩු කිරීමට බලපාන ප්‍රධාන සාධකයකි. බීජ උක් අස්වනු නෙලා සකස් කරගත් විගස සිටුවීම මගින් මෙම තත්වය මගහරවා ගත හැකිය. මේ සඳහා බීජ උක් අස්වනු නෙලීමට පුර්ව සිටුවීමට බලාපොරොත්තු වන ඉඩම් පිළියෙල කරගත යුතුය. සිටුවීමේ යම්කිසි ප්‍රමාදයක් සිදුවේනම් නෙලා ගන්නා ලද බීජ උක් සෙවන ඇති ස්ථානයක ගොඩගසා ඒවා උක් කොළ රෝඩු මගින් ආවරණය කර වියළීමෙන් ආරක්ෂා වන පරිදි ජලය ඉසීම කළ යුතුය.

වගා බිමෙහි සිටුවීම

1. තවානෙන් ලබා ගන්නා උක් දැඩු අංකුර 2ක් හෝ 3ක් සහිත කැබලි වලට කපා ගත යුතුය. මේ සඳහා යොදා ගන්නා පිහි ගිහි දැල්ලකට අල්ලා රත් කිරීමෙන් හෝ 28% ලයිසෝල් හෝ 32% ෆිනෝල් සහිත ජලයේ ගිල්වීමෙන් ජීවානුහරණය කර ගත යුතුය.
2. සිටුවීම පහත දක්වා ඇති පරිදි ක්‍රම කිහිපයකට සිදු කළ හැකි අතර සිටුවන අවස්ථාවේ පාංශු තෙතමනය පවත්වා ගැනීමේ හැකියාව මෙන්ම භාවිතා කරන බීජ උක් වල ගුණාත්මය අනුව උචිත ක්‍රමය තෝරා ගත යුතුය.

ඇලියතුල උක්දැඩු කැබලි ඇතිරීම

50% අති පිහිත වන ලෙස පුරුක් තුනේ බීජ උක් කැබලි අතුරා

එක කැබැල්ලක් අතින් ඊලඟ කැබැල්ල (පුරුක් තුනේ) අතුරා

සෙ.මී 45 පමණ පරතරයක් සහිතව පුරුක් දෙකේ බීජ උක් කැබලි අතුරා

- ★ 50% අති පිහිත වන ලෙස හෝ එක කැබැල්ලක අතින් ඊලඟ බීජ උක් කැබැල්ල සිටිනසේ අතුරා සිටුවීමේදී හෙක්ටයාර් 1 ක බිමක සිටුවීම සඳහා සාමාන්‍යයෙන් බීජ උක් මෙට්‍රික් ටොන් 8ක් හෝ අංකුර තුනේ උක් දැඩු කැබලි 30,000 ක් පමණ අවශ්‍ය වේ. අංකුර දෙකේ උක් දැඩු කැබලි නම් 45,000 ක් පමණ අවශ්‍ය වේ.
- ★ පරතරයක් සහිතව බීජ උක් කැබලි අතුරා සිටුවීමේ ක්‍රමය භාවිතයෙන් උක් මෙට්‍රික් ටොන් 2න් හෙක්ටයාර් 1 ක භූමි ප්‍රමාණයක් සිටුවා ගත හැක.

3. බීජ සිටුවීම සඳහා නිරෝගී අංකුර සහිත උක් දැඩු පමණක් තෝරා ගත යුතුය. වියලි ගිය, පැළඹු, රෝග හා පළිබෝධ වලින් හානි වූ හා මුල් සහිත දැඩු ඉවත් කළ යුතුය.

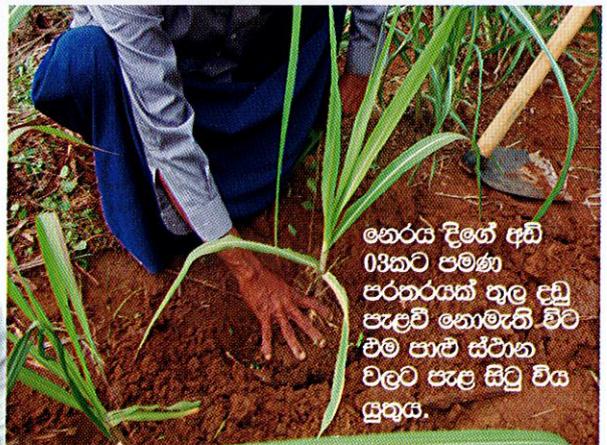
4. ක්ෂේත්‍රයේ ඇලි සෑදීම අවසන් වීමත් සමගම සිටුවීමෙන් පසේ තෙතමනය ආරක්ෂා කර උක් දැඩු හොඳින් පැළ කර ගත හැකිය.

5. සිටුවීමට පෙර, බීජ උක් මහා ලෙස දිලීර නාශකයක ගිල්වා ගැනීමෙන් පැළ මතු වීම මෙන්ම පදුරු දැමීමද ඉක්මන් කරයි.

6. සිටුවීමේදී අංකුර පැත්තකට සිටින ලෙස උක් කැබලි ඇලියෙහි තබා සෙ.මී 2-3 ක් ඝනකමට පස් තට්ටුවකින් වැසිය යුතුය. වර්ෂා ජලයෙන් වගා කරන්නේනම් පස් තට්ටුව සෙ.මී 5-6 න් පමණ ඝනකම වීම යෝග්‍යය.

නෙරය දිගේ පොහොර දමා දැඩු කැබලි අතුරා පස් තට්ටුවකින් වැසීම

නෙරය දිගේ අඩි 03කට පමණ පරතරයක් තුල දැඩු පැළවී නොමැති විට එම පාළු ස්ථාන වලට පැළ සිටුවී යිය යුතුය.

7. පාළු සිටුවීම, උක් දැඩු සිටුවා සති 4-6 ක් ඇතුළත කළ යුතුයි. බෝගය සිටුවන අවස්ථාවේදී ඇලි කෙලවර අමතර කැබලි 2-4 ක් පමණ සිටුවීමෙන් හෝ සෑම පේලි 10-15 න් එකක දැඩු කැබලි පේලි දෙකක් සිටුවීමෙන් පාළු සිටුවීම සඳහා අවශ්‍ය පැළ ලබා ගත හැකිය.

වගාව සඳහා පොහොර යෙදීම

වගාව සඳහා යොදන පොහොර වලින් උපරිම ප්‍රයෝජන ලබා ගැනීමට කාබනික ද්‍රව්‍ය සපිරි ඉහළ ගුණාත්මයෙන් යුතු පසක් අවශ්‍ය වේ. මේ සඳහා සැමවිටම පසේ සරුසාරභාවය අරක්කා වන ලෙස වගා පාලන කටයුතු සිදුකළ යුතුය. එවිට යොදන පෝෂක උපරිම ලෙස ශාකයට උරා ගැනීමට පස උපකාරීවේ. එසේ නොමැතිව සොළාපාළුවට ලක්වීමෙන් කාබනික ද්‍රව්‍යය හිඟ පාංශු ගුණාංග විනාශ වී ඇති පසට පෝෂක අධික ලෙස යෙදුවද ඒවා බෝගයට හිසි පරිදි ප්‍රයෝජනයට ගැනීමට නොහැකිවේ.

මූලික පොහොර යෙදීමේදී ඇළිය දිගේ පොහොර මිශ්‍රණය යොදා උක් දඩු අතුරා පස් තට්ටුවකින් ආවරණය කළ යුතුය.

1. පසේ තෙතමනය ඇති විට වගා බිමට නිර්දේශිත පොහොර ප්‍රමාණයන් නිවැරදි ලෙස යොදා ආවරණය කිරීමෙන් සාර්ථක ප්‍රතිඵල ලැබිය හැකිය.
2. නියමිත අනුපාතයෙන් පෝෂක යෙදිය යුතුය. ප්‍රධාන පෝෂක වන නයිට්‍රජන්, පොස්පරස් හා පොටෑසියම් නිර්දේශිත අනුපාතයෙන් යෙදීමෙන් යොදන මුළු පෝෂක ප්‍රමාණයම ශාබ්‍යයේ පෝෂණයට භාවිතා වී අස්වැන්න වැඩිවේ.
3. ශාකයට සුළු ප්‍රමාණයෙන් අවශ්‍යවන පෝෂක හිසි පරිදි නොමැති අවස්ථාවලදී එම පෝෂකද අවශ්‍ය පරිදි පසට එකතු කිරීමෙන් යොදන සියළු පෝෂක තවත් හොඳින් බෝගයේ අස්වැන්න වැඩි කර ගැනීමට දායක කර ගත හැකිය.
4. උක් නෙලීමෙන් පසු ඉතිරිවන උක් රොඩු වසුනක් ලෙස යෙදීමේදී යූරියා වතුරේ දියකර (හෙක්ටයරයකට කි. ග්. 25ක් පමණ) තෙතමනය සහිත උක් රොඩු මතට ඉසීමෙන් ඒවා ඉක්මනින් දිරාපත් වී පසේ සරුභාවය වැඩි කරයි.
5. කාබනික පොහොර පසට එකතු කිරීමෙන් අඩු අස්වැන්නක් සහිත පසෙහි පෝෂක රඳවා ගැනීම වැඩි කර සරුබව වැඩි කරයි.

පොහොර යෙදිය යුතු පිළිවෙල

මූලික පොහොර යෙදීම උක් දඩු සිටුවන අවස්ථාවේදී සිදු කළ යුතුය.

පැළ වගාවන් සඳහා සිටුවා දින 45දී පළමු මතුපිට පොහොරත් සිටුවා දින 90දී දෙවන මතුපිට පොහොරත් යෙදීම නිර්දේශ කරයි.

නිරි වගාවන් සඳහා අස්වනු නෙලා දින 10ක් තුළ මූලික පොහොර යෙදීම සිදු කළ යුතු අතර දින 45 දී පළමු මතුපිට පොහොරත් දින 90දී දෙවන මතුපිට පොහොරත් යෙදීම නිර්දේශ කරයි.

පසේ තෙතමනය ඇතිවිට පොහොර යෙදිය යුතු අතර අධික වර්ෂාව සහිත දිනයන්හිදී හෝ අධික වියළි තත්ව යටතේ පොහොර යෙදීම සිදු නොකළ යුතුය.

පසෙහි ස්වභාවය, වගාවට ජලය සපයා ගන්නා ආකාරය මෙන්ම වගාවේ ස්වභාවය අනුව නිර්දේශිත පොහොර ප්‍රමාණයන් යෙදිය යුතුය. මේ අනුව වර්ෂාපෝෂිත හා වාරි පෝෂිත වගාවන් සඳහා වෙන වෙනම පොහොර නිර්දේශ ලබා දී ඇත. පැල්වත්ත, සෙවනගල, හිගුරාන සහ කන්නලේ ආදී ප්‍රදේශ සඳහාත් එම ප්‍රදේශ වල විවිධ පස් වර්ග අනුවත් වෙන වෙනම දී ඇති පොහොර නිර්දේශයන් භාවිතා කළයුතුය. එමෙන්ම පැළ වගාව හා නිරි වගාවන් සඳහාද වෙන වෙනම පොහොර නිර්දේශ ලබා දී ඇත.

මතුපිට පොහොර යෙදීමේදී උක් පේළිය අයින දිගේ පොහොර මිශ්‍රණය යොදා පස් තට්ටුවකින් ආවරණය කළ යුතුය.

පොහොර නිර්දේශය - සියළු පාංශු කාණ්ඩ සඳහා

(පොහොර ප්‍රමාණයන් හෙක් 1 කට කි.ග්‍රෑම් වලින් දක්වා ඇත).

පැල්වත්ත ප්‍රදේශය

පැල්වත්ත කේන්ද්‍රය , ජනාවාස, සහ බාහිර වගා ප්‍රදේශ
(බුත්තල, වැල්ලවාය බඩල්කුඹුර සහ සියලුලාණ්ඩුව)

පැල්වත්ත Sodic (alkaline) පස් සහිත
වගා බිම් සඳහා පොහොර නිර්දේශය

වර්ෂා පෝෂිත	යුරියා	ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට්	මියුරියෙට් ඔෆ් පොටෑෂ්	වර්ෂා පෝෂිත	යුරියා	ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට්	මියුරියෙට් ඔෆ් පොටෑෂ්
මුල් වගාව	250	175	200	මුල් වගාව	250	175	150
සිට්‍රික් මේදි	75	175	100	සිට්‍රික් මේදි	75	175	75
සිට්‍රික් මේදි සහිත				සිට්‍රික් මේදි සහිත 6-12			
6 - 12 කට පසුව	175	-	100	අතරතුර	175	-	75
නිර වගාව	275	150	200	නිර වගාව	275	150	150
ඉපහැල්ල				ඉපහැල්ල			
කැපීමෙන් පසුව	125	150	100	කැපීමෙන් පසුව	125	150	75
ඉපහැල්ල කපා				ඉපහැල්ල කපා			
සහිත 6-12ට පසුව	150	-	100	සහිත 6-12 අතරතුර	150	-	75

සෙවනගල ප්‍රදේශය

වාර්ෂික පෝෂිත	යුරියා	ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට්	මියුරියෙට් ඔෆ් පොටෑෂ්	වර්ෂා පෝෂිත	යුරියා	ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට්	මියුරියෙට් ඔෆ් පොටෑෂ්
මුල් වගාව	300	200	225	මුල් වගාව	250	175	200
සිට්‍රික් මේදි	50	200	112.5	සිට්‍රික් මේදි	75	175	100
දින 45 කට පසුව	100		-	සිට්‍රික් මේදි සහිත 6-12			
දින 90 කට පසුව	150		112.5	අතරතුර	175	-	100
නිර වගාව	325	200	225	නිර වගාව	275	175	200
ඉපහැල්ල කැපීමෙන් පසුව	50	200	112.5	ඉපහැල්ල			
ඉපහැල්ල කපා දින 45 කට පසුව	125	-	-	කැපීමෙන් පසුව	125	175	100
ඉපහැල්ල කපා දින 90 කට පසුව	150	-	112.5	ඉපහැල්ල කපා සහිත 6-12 අතරතුර	150	-	100

උඩවලව

වාර්ෂික පෝෂිත	යුරියා	ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට්	මියුරියෙට් ඔෆ් පොටෑෂ්	වර්ෂා පෝෂිත	යුරියා	ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට්	මියුරියෙට් ඔෆ් පොටෑෂ්
මුල් වගාව	300	200	225	මුල් වගාව	250	175	200
සිට්‍රික් මේදි	50	200	112.5	සිට්‍රික් මේදි	75	175	100
සිට්‍රික් මේදි සහිත 45 කට පසුව	100	-	-	සිට්‍රික් මේදි සහිත 6-12			
සිට්‍රික් මේදි සහිත 90 කට පසුව	150	-	112.5	අතරතුර	175	-	100
නිර වගාව	325	200	225	නිර වගාව	275	175	200
ඉපහැල්ල කැපීමෙන් පසුව	50	200	112.5	ඉපහැල්ල කැපීමෙන් පසුව	125	175	100
ඉපහැල්ල කපා දින 45 කට පසුව	125	-	-	ඉපහැල්ල කපා සහිත 6-12 අතරතුර	150	-	100
ඉපහැල්ල කපා දින 90 කට පසුව	150	-	112.5				

නිකුරාණ ප්‍රදේශය
රතු දුඹුරු පස (RBE)

වාර්ෂික පෝෂිත	යුරිය	ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට්	මියුරියේම් මග් පොටෑෂ්	වර්ෂා පෝෂිත	යුරිය	ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට්	මියුරියේම් මග් පොටෑෂ්
මුල් වගාව	300	200	225	මුල් වගාව	250	175	200
සිටුවීමේදී	50	200	110	සිටුවීමේදී	75	175	100
සිටුවා දින 45 කට පසුව	100	-	-	සිටුවා සති 6-12 අතරතුර	175	-	100
සිටුවා දින 90 කට පසුව	150	-	115	නිර් වගාව	275	150	200
නිර් වගාව	325	175	225	ඉපහැල්ල	125	150	100
ඉපහැල්ල කැපීමෙන් පසුව	50	175	110	ඉපහැල්ල කපා සති 6-12 අතරතුර	150	-	100
ඉපහැල්ල කපා දින 45 කට පසුව	125	-	-				
ඉපහැල්ල කපා දින 90 කට පසුව	150	-	115				

වූර්ණමය නොවන දුඹුරු පස (NCB)

වාර්ෂික පෝෂිත	යුරිය	ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට්	මියුරියේම් මග් පොටෑෂ්	වාර්ෂික පෝෂිත	යුරිය	ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට්	මියුරියේම් මග් පොටෑෂ්
මුල් වගාව	300	225	275	මුල් වගාව	250	200	250
සිටුවීමේදී	50	225	135	සිටුවීමේදී	75	200	125
සිටුවා දින 45 කට පසුව	100	-	-	සිටුවා සති 6-12 අතරතුර	175	-	125
සිටුවා දින 90 කට පසුව	150	-	140	නිර් වගාව	275	175	250
නිර් වගාව	325	200	275	ඉපහැල්ල	125	175	125
ඉපහැල්ල කැපීමෙන් පසුව	50	200	135	ඉපහැල්ල කපා සති 6-12 අතරතුර	150	-	125
ඉපහැල්ල කපා දින 45 කට පසුව	125	-	-				
ඉපහැල්ල කපා දින 90 කට පසුව	150	-	140				

ආලුචියල් පස

වාර්ෂික පෝෂිත	යුරිය	ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට්	මියුරියේම් මග් පොටෑෂ්	වර්ෂා පෝෂිත	යුරිය	ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට්	මියුරියේම් මග් පොටෑෂ්
මුල් වගාව	300	200	250	මුල් වගාව	250	175	225
සිටුවීමේදී	50	200	125	සිටුවීමේදී	75	175	110
සිටුවා දින 45 කට පසුව	100	-	-	සිටුවා සති 6-12 අතරතුර	175	-	115
සිටුවා දින 90 කට පසුව	150	-	125	නිර් වගාව	275	150	225
නිර් වගාව	325	175	250	ඉපහැල්ල	125	150	110
ඉපහැල්ල කැපීමෙන් පසුව	50	175	125	ඉපහැල්ල කපා සති 6-12 අතරතුර	150	-	115
ඉපහැල්ල කපා දින 45 කට පසුව	125	-	-				
ඉපහැල්ල කපා දින 90 කට පසුව	150	-	125				

කන්තලේ වගා බිම් සඳහා (වාර්ෂික)

වාර්ෂික	ශුර්ශා	ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට්	මියුරියේ ඔර් පොරොන්
මුල් වගාව	300	200	225
සිටුවීමේදී	50	200	110
සිටුවා දින 45 කට පසුව	100	-	-
සිටුවා දින 90 කට පසුව	150	-	115
නිර් වගාව	325	200	225
ඉපහැල්ල කැපීමෙන් පසුව	50	200	110
ඉපහැල්ල කපා දින 45 කට පසුව	125	-	-
ඉපහැල්ල කපා දින 90 කට පසුව	150	-	115

කිලිනොච්චියේ වගා බිම් සඳහා

වාර්ෂික	ශුර්ශා	ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට්	මියුරියේ ඔර් පොරොන්	වර්ෂා පෝෂිත	ශුර්ශා	ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට්	මියුරියේ ඔර් පොරොන්
මුල් වගාව	300	200	225	මුල් වගාව	250	175	200
සිටුවීමේදී	50	200	110	සිටුවීමේදී	75	175	100
සිටුවා දින 45 කට පසුව	100	-	-	සිටුවා සති 6-12 අතරතුර	175	-	100
සිටුවා දින 90 කට පසුව	150	-	115	නිර් වගාව	275	175	200
නිර් වගාව	325	200	225	ඉපහැල්ල කැපීමෙන් පසුව	125	175	100
ඉපහැල්ල කැපීමෙන් පසුව	50	200	110	ඉපහැල්ල කපා සති 6-12 අතරතුර	150	-	100
ඉපහැල්ල කපා දින 45 කට පසුව	125	-	-				
ඉපහැල්ල කපා දින 90 කට පසුව	150	-	115				

බදුල්ල පස්සර උඩරට අතරමැදි කලාපයේ වගා බිම් සඳහා (වර්ෂා පෝෂිත)

මහියංගනය, පදියතලාව සහ මහඔය පහත රට වගා බිම් සඳහා (වර්ෂා පෝෂිත)

වාර්ෂික	ශුර්ශා	ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට්	මියුරියේ ඔර් පොරොන්	වර්ෂා පෝෂිත	ශුර්ශා	ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට්	මියුරියේ ඔර් පොරොන්
මුල් වගාව	100	150	125	මුල් වගාව	250	175	200
සිටුවීමේදී	25	150	62	සිටුවීමේදී	75	175	100
සිටුවා දින 45 කට පසුව	25	-	-	සිටුවා සති 6-12 අතරතුර	175	-	100
සිටුවා දින 90 කට පසුව	50	-	63	නිර් වගාව	275	175	200
නිර් වගාව	125	100	125	ඉපහැල්ල කැපීමෙන් පසුව	125	175	100
ඉපහැල්ල කැපීමෙන් පසුව	50	100	62	ඉපහැල්ල කපා සති 6-12 අතරතුර	150	-	100
ඉපහැල්ල කපා දින 45 කට පසුව	25	-	-				
ඉපහැල්ල කපා දින 90 කට පසුව	50	-	63				

වගා බිමට ජලය සැපයීම

උක් වගාව සඳහා ජල සම්පාදනයට පහත ක්‍රම භාවිතා කළ හැකිය:

- මතුපිට ජල සම්පාදනය - ඇලි දිගේ ජලය සපයන මතුපිට ජල සම්පාදනය උක් වගාව සඳහා දැනට බහුලව භාවිතාවන ජල සම්පාදන ක්‍රමය වේ.

ඇලි දිගේ ජලය සපයන මතුපිට ජල සම්පාදනය

විසිරුම් ජල සම්පාදනය

විසිරුම් ජල සම්පාදනය - විසිරුම් උපකරණ භාවිතයෙන් ජලය සපයන විසිරුම් ජල සම්පාදනය දැනට තවත් සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් භාවිතා වේ.

බිංදු ජල සම්පාදනය - පස තුළින් සවිකරන ලද හල පද්ධතියක් ඔස්සේ ජලය සපයන බිංදු ජල සම්පාදනය මූලික වියදම වැඩි නමුත් ඉතාමත් කාර්යක්ෂමව ජලය භාවිතය සඳහා සුදුසු වේ.

මතුපිට ජල සම්පාදනය

01. වාරි ජලයෙන් උක් වගා කිරීමේදී පලමු ජල සැපයුම සිටවූ විගස ආරම්භ කළ යුතුය.

02. දෙවන ජල සැපයුම දින 3-5 පමණ පසුව කිරීම ප්‍රමාණවත්ය. ඊට පසුව කරන ජල සැපයුම් සැහැල්ලු පසක නම් දින 7-10 ක වරක්ද, තද පසක නම් දින 14-17 ක වකුයක් අනුවද කළ හැකිය (පසේ භෞතික ලක්ෂණ හා දේශගුණික තත්වයන් අනුව උඩවලව හා සෙවනගල ප්‍රදේශයට දින 9-10 කට වරක්ද හිඟුරාණ 6-10 ක වරක්ද වන වකුයක් අනුව කිරීම වඩාත් සුදුසු බව හඳුනාගෙන ඇත.).

ලෝම පස් සහිත වගා බිමක එක් ඇලියක් හැර එක් ඇලියකට ජලය සැපයීමෙන් 40% කින් පමණ ජල අවශ්‍යතාව අඩු කර ගත හැකිය.

03. බෝගය මෝරන අවධියේදී (වයස මාස 9-12 න් කාලයේදී ජල සම්පාදනය දින 14-21ට වරක් කිරීම ප්‍රමාණවත්ය. වරකට මි.මී 75 ක් පමණ වර්ෂාපතනයක් ලැබෙන්නේ නම් ජලය සැපයුම වරක් නතර කළ හැකිය.

04. සෑම විටම පොහොර යෙදීමට පෙර ජල සැපයුම නතර කළ යුතුය.

05. ප්‍රමාණය ඉක්මවා ජලය සැපයීම මුල් අවධියේදී පැලවීම දුර්වල වීමටද, අස්වනු කපා ගන්නා අවධියේදී සිහි ප්‍රමාණය අඩු වීමටද හේතු වේ.

06. අස්වනු නෙලීමට මාසයකට පමණ පෙර ජල සැපයුම නතර කළ යුතුය .

වැඩිම ජල ප්‍රමාණයක් අවශ්‍ය වන්නේ පඳුරු දැමීමේ සිට වර්ධන අවධිය වන සිටුවා දින 35 පමණ සිට දින 305 පමණ දක්වා කාලයටය

වැලි සහිත පසක මූලික කාන්දු කරන වේගය ඉහළ අගයක් ගන්නා අතර මැටි පසකදී එය ඉතා අඩු අගයක් ගනු ලබයි. සීඝ්‍රම මගින් පස බුරුල් කිරීමේදී කාන්දු කරන වේගය වැඩිවන අතර කාලයත් සමග එය මුලින් තිබූ අගයට පැමිණේ. කාන්දු කරන වේගය අඩු පසකට වැඩි වේලාවක් ජලය ලබා දියයුතු වේ. නමුත් දිගු වේලාවක් අනවශ්‍ය පරිදි ජලය සැපයීම මගින් ඉඩමේ පහත් බිම් කොටස් වල ජලය එකතුවීම තුලින් දුර්වල ජල අපවහන තත්වයන් ඇතිවීමට ඉඩ ඇත. ඇලියකට යොදනු ලබන ජල පහරේ විශාලත්වය අනවශ්‍ය ලෙස වැඩිවීම ජල සම්පාදන කාර්යක්ෂමතාවය අඩු වීමට හා පාංශු බාදන තත්වයන් ඇතිවීමටත් පොහොර සේදී යාමෙන් පසේ සාරවත් බව අඩුවීමටත් හේතු වේ.

වල් පැළෑටි මර්දනය

උක් ගසේ පත්‍ර වියන හොඳින් වැඩි පස ආවරණය වන තෙක් වල් පැළෑටි මර්දනය කළ යුතුය. වාර් ජලයෙන් වගා කිරීමේදී මාස 3ක් පමණ වන විට පත්‍ර වියන හොඳින් වැඩි බිම ආවරණය වන අතර වර්ෂා ජලයෙන් වගා කිරීමේදී පත්‍ර හොඳින් වැඩි බිම ආවරණය වීමට මාස 3-5 පමණ ගතවේ. උදෑළු ගැම, යාන්ත්‍රිකව හෝ වල් නාශක යෙදීම මගින් වල් පැළෑටි මර්දනය සිදු කළ හැකි අතර මෙම ක්‍රම ඒකාබද්ධව නියමිත කාලයේදී යොදා ගැනීමෙන් අඩු වියදමකින් වගා බිමේ වල් පැළෑටි සාර්ථක ලෙස මර්දනය කරගත හැකිය.

වල් පැළෑටි මර්දන පියවර

01. බිම සකස් කිරීමේ සිට සිටුවීම දක්වා අතර කාලය දිගු නම් පැළෑටි වල් පැළෑටි ක්‍රීස්මට් හෝ මෙට්‍රොබියුසීන් වල් පැළෑටි නාශක යොදා මර්දනය කිරීමට සිදුවේ. මේ සඳහා ක්‍රීස්මට් කි.ග්. 2-4 හෝ මෙට්‍රොබියුසීන් කි.ග්. 2-3.5 පමණ හෙක්ටයාර් එකකට යෙදීම ප්‍රමාණවත්ය.

නියමිත කාලයේදී නිර්දේශිත ලෙස වල් පැළෑටි මර්දනයෙන් වියදම අඩුවේ. අස්වැන්න වැඩිවේ.

නියමිත කාලයේදී වල් පැළෑටි මර්දනය නොකිරීමෙන් 10-70% දක්වා ප්‍රතිශතයකින් අස්වැන්න අඩු විය හැක.

02. දැඩු සිටුවා උක් පැළ මෙන්ම වල් පැළෑටි මතු වීමට පෙර නිර්දේශිත අවශේෂ වල් පැළෑටි නාශකයක් (හෙක්ටයාරයකට ඩයිසුරෝන් කි.ග්. 3 - 4) යෙදීමෙන් වල් අරට පැලවීම වැළැක්විය හැකිය.

මිශ්‍රකර යෙදීමෙන් අඩු වියදමෙන් සාර්ථක වල් පැළෑටි මර්දනයක් ලබාගත හැකිය.

03. දැඩු සිටුවා උක් පැළ මතු වීමට පෙර වල් පැළෑටි මතු වී ඇති විට ක්‍රීස්මට් හෝ මෙට්‍රොබියුසීන් (හෙක්ටයාර් එකකට ක්‍රීස්මට් කි.ග්. 2-4 හෝ මෙට්‍රොබියුසීන් කි.ග්. 2-3.5 පමණ) යෙදිය යුතුය. මෙම වල් පැළෑටි නාශක යෙදීම බෝගය සිටුවා දින 7-14 ක් ඇතුළත (උක් දැඩු පැලවීමට ප්‍රථම) පසේ හොඳින් තෙතමනය ඇති අවස්ථාවේදී කළ යුතුය. මේ මගින් සති 6-8 ක් පමණ කාලයක් වගා බිම වල් පැළෑටි වලින් තොරව තබාගත හැක. මේ මගින් මතු වී ඇති වල් පැළෑටි විනාශ වන අතරම වල් අරට තව දුරටත් පැලවීම වලක්වා ගැනීමත් එකවර සිදු වේ. පළල් පත්‍ර වල් පැළෑටි සහ පත් වර්ග බහුලව ඇති විට ඩයිසුරෝන් වැනි මිළ අඩු අවශේෂ වල් පැළෑටි නාශකයක් සමඟ MCPA වැනි සංස්ථානික වල් පැළෑටි නාශකයක්

04. මූලිකව යොදා ගත හැකි වල් පැළෑටි නාශක වල ක්‍රියාකාරීත්වය අවසන් වන විට මතු වන වල් පැළෑටි උදුලු ගැමෙන් හෝ උක් පර්යේෂණ ආයතනය හඳුන්වා දී ඇති අත් ට්‍රැක්ටරයකට සවි කළ හැකි ටයිත් කල්ටිවේටරය යොදා උක් පේළි අතර අතුරුයෙන් ගැමෙන් සිදු කළ හැකිය. මෙය පළමු මතුපිට පොහොර යෙදීමට පෙර සිදු කළ යුතුය. මේ සඳහා උක් ගස් අඩුවෙන් වර්ධනය වී ඇත්නම් රෝද හතරේ ට්‍රැක්ටරයකට සවි කළ කොකු නගුලද භාවිතා කළ හැකිය.

අත් ට්‍රැක්ටරයකට සවිකළ ටයින් කල්ටිවේටරය භාවිතා කිරීමෙන් වල් පැළෑටි මර්දනය

බෝගය මගින් බිම ආවරණය වීම ප්‍රමාදවන අවස්ථාවන්හිදී විශේෂයෙන් වර්ෂා පෝෂිත වගාවන්හි හැවෙන මතු වන වල්පැළෑටි යාන්ත්‍රිකව හෝ පස් මුදුන් කිරීමේ කටයුතු සමඟ කළ යුතුය.

උක් රොඩු වසුනක් ලෙස ඇතිරීමෙන් වල් පැළෑටි මර්දනය වූ නිරි වගාවක්

05. ඉන් අනතුරුව ක්ෂේත්‍රය නිසි පරිදි ආවරණය වීමට පෙර මතු වී ඇති වල්පැළෑටි ඒවා තිබෙන ස්ථාන වල පමණක් වල්පැළෑටි නාශක යෙදීම මගින් හෝ උදුල ගැම මගින් මර්දනය කළ හැකිය. වල්නාශක යොදන්නේ නම් ක්‍රිස්මට් කි.ග්. 2-4 හෝ මෙට්‍රොබියුසීන් කි.ග්. 2-3.5 පමණ හෙක්ටයාර් එකකට යෙදීම ප්‍රමාණවත්ය. මෙහිදී වල්නාශක ඉසීම වල්පැළ මතට පමණක් කළ යුතුය. නමුත් නියඟ තත්ව යටතේදී මෙම වල්පැළෑටි නාශක යෙදීම නොකළ යුතුය.

සාමාන්‍යයෙන් ඉහත ආකාරයට උක් වගාවන්හි වල් පැළෑටි මර්දනය කර ගත හැකි අතර පහත පරිදි විවිධ අවශ්‍යතාවන්ට ගැලපෙන ලෙස පාලන ක්‍රම අනුගමනය කිරීම විශදුම අඩු කරගැනීමටත් කාර්යක්ෂමව වල් පැළෑටි මර්දනය කරගැනීමටත් උපකාර වේ.

නිරි වගාවන්හි උක් කොළ, කරටි හා වෙනත් ද්‍රව්‍ය උක් ජේලි අතර වසුනක් ලෙස ඇතිරීමෙන් වල් පැළ වර්ධනය අඩු කර ගත හැකිය. එමගින් පසේ තෙතමනය ආරක්ෂාවන අතර ජලය සැපයීමේ අවශ්‍යතාවයද අඩු කරයි. මෙය වාරි ජලය සීමිත ප්‍රදේශවලදී මෙන්ම වැසි දියෙන් උක් වගා කිරීමේදී වඩාත් වැදගත් වේ.

වල් පැළෑටි නාශක භාවිතා කිරීමේදී හැමවිටම අවශ්‍ය ආරක්ෂිත ක්‍රියාමාර්ග අනුගමනය කර සෞඛ්‍ය හා පාරිසරික හානි අවම කිරීමට වග බලා ගත යුතුය.

උක් වගාව හෙලා හැවෙන බිම් සැකසීමට ඇති වගාබිම් සඳහා

ක්‍රියාකාරකම්	උපාය මාර්ග
1. වගාබිමේ ඉතිරි වී ඇති ඉපහැලි විනාශ කිරීම. (විශේෂයෙන්ම රෝග වැළඳී තිබූ උක් වගාබිම් සඳහා)	
ඉපහැලිල අඩුවෙන් ඇති වගාබිම්	මිනිස් ශ්‍රමයෙන් - කම්කරුවන් යොදා ඉපහැලි කොටස් ගලවා විනාශ කිරීම (වියදම් අඩු කිරීම සඳහා බිම් සැකසීම සමඟ කළ හැක).
ඉපහැලිල තරමකට ඇති වගාබිම්	යාන්ත්‍රිකව - මෝල්ඩ් බෝඩ් හෝ තැටි නගුලක් භාවිතා කර පස පෙරලීමෙන් ඉපහැලිල විනාශ කිරීම. ඉතිරිවන ඉපහැලි කොටස් මිනිස් ශ්‍රමය යොදා ඉවත් කළ යුතුය.
ඉපහැලිල වැඩියෙන් ඇති වගාබිම්	යාන්ත්‍රිකව - පස පෙරලීමෙන් ඉපහැලිල ඉවත් කිරීමටද හැකිය. නමුත් සාර්ථකව ඉපහැලිල ඉවත් කිරීම සඳහා මිනිස් ශ්‍රමයෙන් ඉතිරිවන ඉපහැලි කොටස් ඉවත් කිරීමට සිදුවීම නිසා විශදුම තරමක් වැඩි ක්‍රමයකි.

ක්‍රියාකාරකම්	උපාය මාර්ග
2. වල් පැළෑටි මර්දනය	
වාර්ෂික තෘණ සහ පලල් පත්‍ර වල් පැළෑටි සහිත බිම්	<p>යාන්ත්‍රික - නිර්දේශිත පරිදි බිම් සැකසීම (බිම් සැකසීමේ පියවර අතර කාලය සති 1-2 ක් පමණ වන්නේ නම්) පසේ ඇති වල් පැළෑටි බිජ වියලීමෙන් පවතින වල් පැළෑටි වලට අමතරව මතු වන වල් පැළෑටි ප්‍රමාණයද සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයකින් අඩුකර ගත හැකිය.</p>
භූගත කඳුන් සහිත බහු වාර්ෂික වල් පැළෑටි බහුල බිම් සඳහා	<p>ඇටවර, ඉලක් හා කළුඳුරු ශ්‍රී ලංකාවේ උක් වගාවන්හි දැකිය හැකි භූගත කඳුන් සහිත/බහු වාර්ෂික වල් පැළෑටි වේ. උක් සිටුවීමට පෙර මෙම බහු වාර්ෂික වල් පැළෑටි විශේෂ ප්‍රමාණවත් පරිදි මර්දනය කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වේ.</p> <p>රසායනික / යාන්ත්‍රික - මේ සඳහා වඩාත් කාර්යක්ෂම හා ලාබදායක වල් පැළෑටි නාශකයක් කිහිපවරක් යෙදිය යුතු අතර එසේ නොමැතිවිට යාන්ත්‍රිකව හෝ අතින් මෙම වල් පැළෑටි ගලවා ඉවත් කර භූගත කොටස් වේලිගාමට සැලැස්විය යුතුය.</p>

පැළ වගාවේ වල් පැළෑටි මර්දනය

ක්‍රියාකාරකම්	උපාය මාර්ග
පළමු වල් පැළෑටි පාලනය (සිටුවීමේදී)	<p>රසායනික - සිටුවීමෙන් දින 05 කට පසු වල් පැළෑටි පැල වී නොමැති විට ඩයුරෝන් වැනි මිල අඩු පසේ රැඳෙන (අවශේෂ)වල් පැළෑටි නාශකයක් යෙදීම. මේ වන විට වල් පැළෑටි මතු වී අත්නම් හෙක්. 1 කට ක්‍රිස්මර් කි.ග්. 2-4 හෝ මෙට්‍රොබියුසීන් කි.ග්. 2-3.5 පමණ යෙදිය යුතුය.</p>
දෙවන වල් පැළෑටි පාලනය (සිටුවීමෙන් දින 40-50ට පසු)	<p>වගා බිමේ ස්වභාවය අනුව මර්දන ක්‍රමය තෝරා ගත යුතුය.</p>
වල් පැළෑටි අඩුවෙන් ඇති වගාබිම් සඳහා	<p>මිනිස් ශ්‍රමයෙන් - උදළු ගා වල් පැළෑටි ඉවත් කිරීම (මෙය පළමු මතුපිට පොහොර යෙදීම සමඟ ඒකාබද්ධව සිදු කළ හැකිය).</p>
වල් පැළෑටි සාමාන්‍ය ප්‍රමාණයකට ඇති වගාබිම් සඳහා	<p>පළමු මතුපිට පොහොර යෙදීමට පෙර වල් පැළෑටි මර්දනය කළ යුතුය.</p> <ul style="list-style-type: none"> • යාන්ත්‍රික - හෙර අතර වල් පැළෑටි වර්ධනය මැඩ පැවැත්වීමට ට්‍රැක්ටරයට සවි කළ ටයින් නගුල යෙදීම. නමුත් හෙරය තුල ඇති වල් පැළෑටි උදළු ගෑමෙන් හෝ වල් පැළෑටි නාශක භාවිතයෙන් සිදු කළ යුතුය. විශදම අඩු කර ගැනීම සඳහා මෙම කටයුතු පළමු මතුපිට පොහොර යෙදීම සමඟ ඒකාබද්ධව සිදු කළ හැකිය. • මිනිස් ශ්‍රමයෙන්-පවුලේ හෝ කුළී කම්කරු ශ්‍රමය යොදා ගැනීමට හැකිනම් වල් පැළෑටි ඉවත් කිරීම උදළු ගෑමෙන් වුවද කර ගත හැකිය.
වල් පැළෑටි අධික වගාබිම් සඳහා	<ul style="list-style-type: none"> • පළමු මතුපිට පොහොර යෙදීමට පෙර වල් පැළෑටි මර්දනය කළ යුතුය. • රසායනික - මෙය කාර්යක්ෂම හා ප්‍රතිඵලදායක උපක්‍රමයක් මෙන්ම ආර්ථිකමව ලාබදායකද වන නමුත් මේ සඳහා උචිත වල් පැළෑටි නාශකයක් (උදා; ක්‍රිස්මර් කි.ග්. 2-4 හෝ මෙට්‍රොබියුසීන් කි.ග්. 2-3.5 පමණ) යෙදිය යුතුය. • මිනිස් ශ්‍රමයෙන් - කම්කරු ශ්‍රමයෙන් වල් පැළෑටි ඉවත් කිරීමට හැකි වුවත් කම්කරුවන් විශාල පිරිසක් යෙදවීමට සිදුවන බැවින් විශදම වැඩිය.

ක්‍රියාකාරකම්	උපාය මාර්ග
	<p>යාන්ත්‍රික - සමහර වල් පැළෑටි මුල් සමඟ නොගැලවී පසට යට වන බැවින් යාන්ත්‍රිකව පමණක් නෙර අතර වල් ඉවත් කිරීම අකාර්යක්ෂම වේ. අතින් හෝ උදළු ගැමෙන් මෙම විනාශ නොවුන වල් පැළෑටි මෙන්ම නෙරය තුල උක් පඳුරු අතර ඇති වල් පැළෑටිද ඉවත් කළ යුතු වේ. යාන්ත්‍රිකව වල් පැළෑටි ඉවත් කර සතියකින් දෙකකින් වල් පැළෑටි අතින් ගලවා දැමීමෙන් ශ්‍රමය වඩාත් කාර්යක්ෂමව භාවිතා කර ගත හැකිය.</p>
<p>තුන්වන වල් පැළෑටි පාලනය (සිටුවීමෙන් දින 90-100ට පසු)</p>	<p>වගා බිමේ ස්වභාවය අනුව මර්දන ක්‍රමය තෝරා ගත යුතුය.</p>
<p>වල් පැළෑටි අඩුවෙන් ඇති වගාවේ සඳහා</p>	<p>මිනිස් ශ්‍රමයෙන් - උදළු ගා වල් පැළෑටි ඉවත් කිරීම (වියදම අඩුකිරීම සඳහා දෙවන මතුපිට පොහොර යෙදීම සහ පස් මුදුන් කිරීම සමඟ කළ හැකිය).</p>
<p>වල් පැළෑටි සාමාන්‍ය ප්‍රමාණයකට ඇති වගාවේ සඳහා</p>	<p>දෙවන මතුපිට පොහොර යෙදීමට පෙර වල් පැළෑටි මර්දනය කළ යුතුය.</p> <ul style="list-style-type: none"> • යාන්ත්‍රික - නෙර අතර වල් පැළෑටි වර්ධනය මැඩ පැවැත්වීම නෙර අතර සිදුකරන යාන්ත්‍රික වල් පැළෑටි මර්දනයෙන් සිදු කළ හැකි වුවත් නෙරය තුල උක් පඳුරු අතර වල් පැළෑටි මර්දනය රසායනික වල් පැළෑටි නාශක යෙදීමෙන් මෙන්ම අතින් උදළු ගැමෙන් සිදු කළ හැකිය. • මිනිස් ශ්‍රමය භාවිතයෙන් වල් පැළෑටි ඉවත් කිරීම දෙවන මතුපිට පොහොර යෙදීම සහ පස් මුදුන් කිරීම සමඟ කිරීමෙන් වියදම අඩු කරගත හැකිය. • රසායනික - තෝරා නසන වල් පැළෑටි නාශකයක් (උදා; හෙක්. 1 කට ක්‍රිස්මට් කි.ග්. 2-4 හෝ මෙට්‍රොබියුසීන් කි.ග්. 2-3.5 පමණ) යෙදිය යුතුය.
<p>වල් පැළෑටි අධික වගාවේ සඳහා</p>	<p>දෙවන මතුපිට පොහොර යෙදීමට පෙර වල් පැළෑටි මර්දනය කළ යුතුය.</p> <ul style="list-style-type: none"> • රසායනික - මෙය කාර්යක්ෂම හා ප්‍රතිඵලදායක උපක්‍රමයක් මෙන්ම ආර්ථිකමව ලාබ්‍යදායකද වේ. මේ සඳහා තෝරා නසන වල් පැළෑටි නාශකයක් (උදා;හෙක්. 1 කට ක්‍රිස්මට් කි.ග්. 2-4 ක් හෝ මෙට්‍රොබියුසීන් කි.ග්. 2-3.5 පමණ) යෙදිය යුතුය. මෙම අවධියේදී තේරීමකින් තොරව සියල්ල නසන වල් පැළෑටි නාශකයක් (වෙළඳපොළේ ඇත්නම්) වල් පැළෑටි මතට පමණක් වදින ලෙස උක් පේළි අතර ඉසීමෙන් වියදම අඩු කර ගත හැකිය. • මිනිස් ශ්‍රමයෙන් - කම්කරු ශ්‍රමයෙන් වල් පැළෑටි ඉවත් කිරීමට හැකි වුවත් කම්කරුවන් විශාල පිරිසක් යෙදවීමට සිදුවන බැවින් වියදම වැඩිය. • යාන්ත්‍රික - සමහර වල් පැළෑටි මුල් සමඟ නොගැලවී පසට යට වන බැවින් යාන්ත්‍රිකව පමණක් නෙර අතර වල් ඉවත් කිරීම අකාර්යක්ෂම වේ. අතින් හෝ උදළු ගැමෙන් මෙම විනාශ නොවුන වල් පැළෑටි මෙන්ම නෙරය තුල උක් පඳුරු අතර ඇති වල් පැළෑටිද ඉවත් කළ යුතු වේ. යාන්ත්‍රිකව වල් පැළෑටි ඉවත් කර සතියකින් දෙකකින් වල් පැළෑටි අතින් ගලවා දැමීමෙන් ශ්‍රමය යෙදවීම වඩාත් කාර්යක්ෂම වේ.

හිරි වගාවන්හි වල් පැළෑටි පාලනය

ක්‍රියාකාරකම්	උපාය මාර්ග
<p>පළමු වල් පැළෑටි පාලනය (හිරි කිරීමේදී)</p>	<p>වගා පාලන කටයුතු - පේළි අතර උක් රෝඩු ඇතිරීම. මේ මගින් වල් පැළෑටි මර්දනය කාර්යක්ෂම කරන අතර වල් පැළෑටි මර්දන වියදම අඩු කරයි.</p> <p>මිනිස් ශ්‍රමයෙන් - පැරණි ගිනි තණ පඳුරු හා අනෙකුත් විසිරුණු වල් පැළෑටි මුල් සමඟ පසෙන් ඉවත් කිරීම.</p> <p>රසායනික - වල් පැළෑටි තැනින් තැන මතුපිට ඇත්නම් එම ස්ථාන වලට පමණක් වල් පැළෑටි නාශකයක් (උදා: හෙක්. 1 කට ක්‍රිස්මට් කි.ග්. 2-4 හෝ මෙට්‍රොබියුසීන් කි.ග්. 2-3.5 පමණ) යෙදීම.</p>
<p>දෙවන වල් පැළෑටි පාලනය (හිරි කිරීමෙන් දින 34-45ට පසු)</p>	<p>උක් රෝඩු ඇතිරූ වගාවේ වල මෙම අවධියේදී වල් පැළෑටි එතරම් දක්නට නොලැබේ. නෙර අතර පමණක් උක් රෝඩු අතුරා ඇත්නම් උක් පේළි තුල පඳුරු අතර පමණක් වල් පැළෑටි දැකිය හැකිය.</p> <p>මිනිස් ශ්‍රමයෙන් - පවුලේ ශ්‍රමය හෝ කම්කරුවන් කිහිප දෙනෙකු යොදවා වල් පැළෑටි උදළු ගා ඉවත් කිරීම. වියදම අඩුකිරීම සඳහා මෙම කටයුතු සමඟ පළමු මතුපිට පොහොර යෙදීම සිදු කළ හැක. බහු වාර්ෂික වල් පැළෑටි හා මර්දනය කිරීමට දුෂ්කර වල් පැළෑටිද මෙම අවස්ථාවේදීම උදළු ගා ඉවත්කළ හැකිය.</p> <p>රසායනික - වල් පැළෑටි අධික ලෙස ඇත්නම් මෙට්‍රොබියුසීන් හෝ ක්‍රිස්මට් වැනි තෝරා නසන පශ්චාත් නිර්ගමන වල්පැළෑටි නාශකයක් උක් නෙර දිගේ යෙදිය යුතුය.</p> <p>තැනින් තැන වල් පැළෑටි පවතිනම් එම ස්ථාන වලට පමණක් වල් පැළෑටි නාශක යෙදිය යුතුය.</p>
<p>තුන්වන වල් පැළෑටි පාලනය (හිරි කිරීමෙන් දින 80-90ට පසු)</p>	<p>ක්ෂේත්‍රයේ වල් පැළෑටි මතු වන අයුරු සලකා සුදුසු මර්දන ක්‍රමය තෝරා ගත යුතුය.</p>
<p>වල් පැළෑටි අඩුවෙන් ඇති වගාවේ සඳහා</p>	<p>මිනිස් ශ්‍රමයෙන් - පවුලේ ශ්‍රමය හෝ කම්කරුවන් කිහිප දෙනෙකු යොදවා වල් පැළෑටි උදළු ගා ඉවත් කිරීම. වියදම අඩුකිරීම සඳහා මෙම කටයුතු සමඟ දෙවන මතුපිට පොහොර යෙදීම සිදු කළ හැකිය.</p>
<p>වල් පැළෑටි සාමාන්‍ය ප්‍රමාණයට හෝ අධිකව ඇති වගාවේ සඳහා</p>	<p>රසායනික - තෝරා නසන වල් පැළෑටි නාශකයක් (උදා: මෙට්‍රොබියුසීන් හෝ ක්‍රිස්මට්) යෙදිය යුතුය. මෙම අවධියේදී තේරීමකින් තොරව සියල්ල නසන වල් පැළෑටි නාශකයක් (වෙළඳ පොළේ ඇත්නම්) නෙර අතර ඉසීමෙන් ද වල් පැළෑටි මර්දනය කර ගත හැකිය.</p> <p>තැනින් තැන වල් පැළෑටි පවතිනම් එම ස්ථාන වලට පමණක් ඉහත වල් පැළෑටි නාශක යෙදිය යුතුය.</p> <p>බහු වාර්ෂික වල් පැළෑටි හා මර්දනය කිරීමට දුෂ්කර වල් පැළෑටි ඇත්නම් සියල්ල නසන වල්පැළෑටි නාශකයක් වෙළඳපොළේ නොමැතිවිට යාන්ත්‍රිකව හෝ අතින් මෙම වල් පැළෑටි ඉවත්කර වියලියාමට සැලැස්විය යුතුයි.</p>
<p>ගින්හෙන් දැවුණු හිරි වගාවේ සඳහා</p>	<p>පැල වගාවන් සඳහා නිර්දේශිත ආකාරයට වල් පැළෑටි මර්දනය සිදු කළ යුතුය.</p>

උක් පඳුරු දෙපස පස මුදුන් කිරීම

1. බෝගය සිටුවා සති 6-8 කාලයේදී හෝ පළමු මතුපිට පොහොර යෙදීමෙන් පසු දෙපස ඇති වැටිය කපා සෙ.මී. 10-15 පමණ පස මුදුන් කළ යුතුය. මෙය උදැල්ලකින් හෝ යාන්ත්‍රිකව කළ හැකිය. මේ මඟින්ද වල් පැළෑටි මර්දනය සිදුවේ.

2. දෙවනවර පස මුදුන් කිරීම සිටුවා මාස 3 කට පමණ පසු හෝ දෙවනවර මතුපිට පොහොර යෙදීමෙන් පසුව කළ හැක. මෙහිදී සෙ.මී. 20-30 පමණ ඉහළට පස මුදුන් කළ යුතුය.

3. පස මුදුන් කිරීම නිසා උක් පේළි අතර ඇලියක් ඇතිවන අතර, එය ජලය සැපයීම සඳහා යොදා ගත හැකිය.

4. හොඳින් පස මුදුන් කිරීම උක් ගස පෙරලීමෙන් වැළැක්වීමට උදව් වන අතරම අනවශ්‍ය ලෙස පඳුරු දැමීමද වළක්වයි.

5. යාන්ත්‍රිකව අස්වනු නෙළීම සඳහා මෙය අත්‍යවශ්‍යම පාලන කටයුත්තකි.

පළමු මතුපිට පොහොර යෙදීමෙන් පසු උක් පර්යේෂණ ආයතනය හඳුන්වා දී ඇති ඩීසල් මෝල්ඩරය යොදා දෙපස ඇති වැටිය කපා සෙ.මී. 10-15 පමණ පස මුදුන් කිරීම

දෙවනවර මතුපිට පොහොර යෙදීමෙන් පසුව උක් පර්යේෂණ ආයතනය හඳුන්වා දී ඇති ඇලි සාදනය යොදා සෙ.මී. 20-30 පමණ ඉහළට පස මුදුන් කිරීම

මේරු උක් වගාවේ කොළ ගැලවීම

1. උක් ගසෙහි වියලි සහ හොඳින් මේරු කොළ ගලවා ඉවත් කිරීමෙන් අස්වනු නෙළීම පහසු වන අතර, වැඩි අස්වැන්නක් ලබා ගැනීමට උපකාර වේ.

2. එමෙන්ම වියලි කොළ ගලවා ඉවත් කිරීම අධික සුළං කාල වලදී උක් ගස පෙරලීමද අඩු කරයි. එමෙන්ම පළිබෝධ මර්දනයට මෙය උපකාර වේ.

3. මෙය බෝගය සිටුවා මාස 5 හිදී හා 7 හිදී කිරීම යෝග්‍යය.

වියලි සහ හොඳින් මේරු කොළ ගලවා ඉවත් කර ඇති අයුරු

උක් වගාවේ පළිබෝධ හා රෝග පාලනය

1. පළිබෝධකයන් හා රෝග නිසා ශ්‍රී ලංකාවේ උක් වගාවන්හි අස්වැන්න සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයකින් අඩුවේ.
2. පුරෝහ විදින පණුවන්, කඳුන් විදින පණුවන්, වූල් කුඩිත්තන්, වේයන්, පයිටිල්ලා පත්‍ර කිඩාවන් සහ උක් මයිටාවන් ශ්‍රී ලංකාවේ උක් වගාවට හානිකරන ප්‍රධාන පළිබෝධකයන් වේ.

3. ශ්‍රී ලංකාවේ උක් වගාවන්ට වැළඳෙන රෝග අතුරින් තෘණාකාර කුරුවීමේ රෝගය, සුදු පත්‍ර රෝගය, කළු දුඹුළු රෝගය ප්‍රධාන හානි ගෙන දෙන රෝග වන අතර ශල්ක පත්‍ර ප්‍රදාහය, නිරි වගාව කුරුවීමේ රෝගය, පොකාබොන් රෝගය, පත්‍ර කහ වීමේ සහලක්ෂණය හා විවිධ රෝගය දක්නට ඇති අනෙකුත් රෝග වේ.

පළිබෝධ පාලනයට පළිබෝධකයන්ගේ ස්වාභාවික සතුරන් යොදා ගනිමු

රෝග වලින් ආරක්ෂා වීමට සෑම විටම නිරෝගී බීජ උක් භාවිතා කළ යුතුය. (සිටුවීම සඳහා ලබා ගන්නා බීජ උක් සෙන්ටිග්‍රේට් 54⁰ උෂ්ණත්වයේ මිනිත්තු 50 ක් උණු දිය ප්‍රතිකාර කර සිටවූ තවනකින් ලබා ගැනීම)

උක් වගාකිරීමේදී ආර්ථිකමය වශයෙන් සැලකිය යුතු හානියක් සිදුකරන පළිබෝධ හා රෝග හා එමගින් සිදු කරනු ලබන හානිය හඳුනා ගැනීමත්, ඒ සඳහා නිර්දේශිත පාලන ක්‍රම අනුගමනය කිරීමත් සාර්ථක උක් වගාවක් පවත්වා ගැනීමට උපකාරීවේ.

උක් වගාවට හානිකරන පළිබෝධකයින්

පුරෝහ විදින පණුවන්

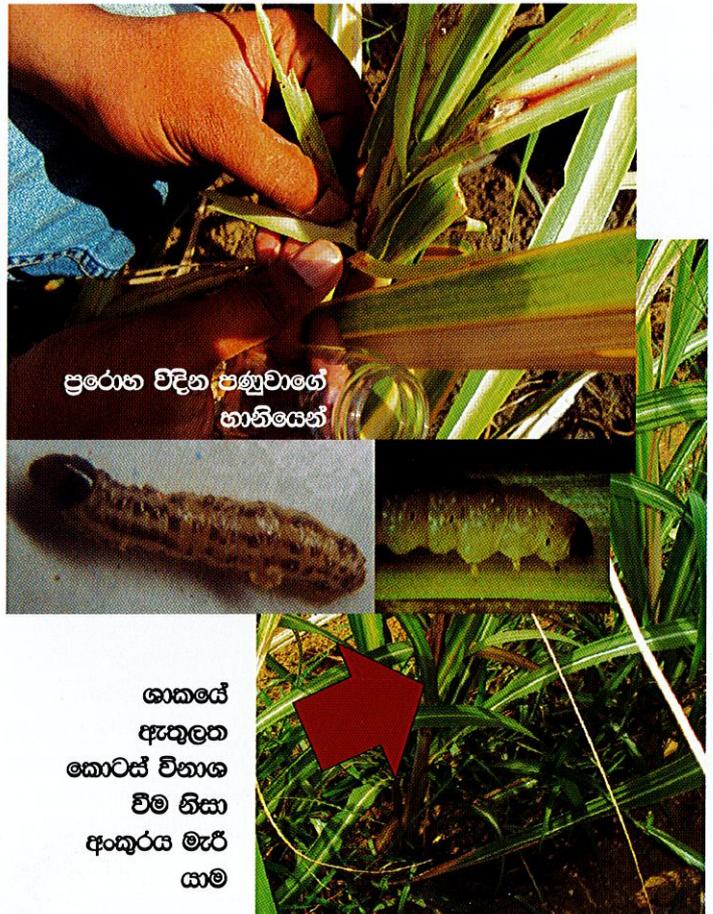
සිටුවීමෙන් මාස 3 - 5 දක්වා කාලයේදී මෙම පළිබෝධකයින්ගේ හානිය සිදුවේ.

සිදු කරන හානිය

මෙම පණුවන් ළපටි උක් ශාකයේ අග්‍රස්ථ අංකුරයේ පාදස්ථ කොටසේ පටක ආහාරයට ගැනීම හේතුවෙන් අග්‍රස්ථ අංකුරය මැරී වියළී යන අතර එම මිය ගිය කොටස ඉහළට ඇදීමෙන් පහසුවෙන් ගලවා ඉවත් කළ හැකිය. මෙය මළ හඳුවන් (ඩෙඩ් හාර්ට්) ලෙස හඳුන්වනු ලබයි.

නිර්දේශිත මර්දන ක්‍රම

1. තෘණ කුලයේ වල් පැලෑටි වලින් තොරව වගාව පවත්වා ගැනීම.
2. මෙම පණුවාගේ හානියට ලක්වූ ශාක කොටස් කපා ඉවත්කර විනාශ කිරීම (සෙන්ටිමීටර් 5 -7 ක් පමණ ගැඹුරින්)
3. සිටුවා හෝ නිරි කර දින 45 දී යන්තමින් පස මුදුන් කිරීම.
4. උක් රෝඩු වසුනක් ලෙස යෙදීම.
5. ජෛව විද්‍යාත්මක පාලනය සඳහා දායක වන බිත්තර සහ කීට පරපෝෂිතයින් ජෛත්‍රය තුළ ආරක්ෂා කිරීම සඳහා පත්‍ර මතට ඉසින කෘමිනාශක භාවිතා නොකිරීම.

පුරෝහ විදින පණුවාගේ හානියෙන්

ශාකයේ ඇතුළත කොටස් විනාශ වීම නිසා අංකුරය මැරී යාම

කඳුන් විදින පණුවන්

උක් ශාකයේ පුරුක් ඇතිවූ කාලයේ සිට අස්වැන්න නෙලන තෙක් උක් ශාකය කඳුන් විදින පණුවාගේ හානියට ලක්වේ.

සිදුකරන හානිය

ළපටි කීටයින් උක් පත්‍රයේ පටක ආහාරයට ගැනීම නිසා පත්‍ර වල විශේෂිත හඳුනා ගැනීමේ ලක්ෂණ ඇතිවේ. පුරුක් ආසන්නයේ කඳු සිදුරුකර ඇතුළට ගොස් ඇතුළත පටක කා දමන අතර මේ නිසා කඳු ඇතුළත කුහර ඇති වේ. කඳු සිදුරුකළ ස්ථානයට පහලින් පැති වල අංකුර අසාමාන්‍ය ලෙස වර්ධනය වන අතර මෙම උක් දඬුවල පැලවීමේ හැකියාවද අඩුය.

නිර්දේශිත පාලන ක්‍රම

- 01 උක් පත්‍රමත ඇති බිත්තර කැලලි හා හානියට ලක්වූ උක් දඬු ඒ තුළ ඇති කීටයින් සමග කපා විනාශ කිරීම
- 02 වියලි පත්‍ර ගලවා ඉවත් කිරීම (5 වැනි හා 7 වැනි මාසයන්හිදී)
- 03 දිය ගොබ කපා ඉවත් කිරීම (5 වැනි මස සිට ඉදිරියට)
- 04 ජෛව විද්‍යාත්මක පාලනය සඳහා ද්‍රායකවන බිත්තර හා කීට පරපෝෂිතයින් ක්ෂේත්‍රය තුළ ආරක්ෂා කිරීම උදෙසා පත්‍ර මතට ඉසින කෘමිනාශක භාවිතයෙන් වැලකීම
- 05 වගාව අවට තෘණ කුලයේ නොවන මල් පිපෙනා වල් පැලෑටි තබා ගැනීම (උදා: වල් අබ, බලු නගුට)
- 06 හානිය 10%කට වැඩිනම් පසට යොදන නිර්දේශිත කෘමි නාශකයක් යෙදීම (හෙක්ටයරයකට ජීප්පිරොනිල් කැට කි. ග්. 18ක්)

කඳුන් විදින පණුවාගේ හානියට ලක්වූ උක් ගසක්

ඇතුළත පටක කා දමන කඳුන් විදින පණුවකු

උක් වූල් කුඩිත්තා

උක් ශාකයේ පැල අවධියේ සිට අස්වැන්න නෙලීම දක්වා වූ ඕනෑම අවස්ථාවකදී වූල් කුඩිත්තාගේ හානිය සිදුවිය හැකිය.

සිදු කරන හානිය

පත්‍රයේ යටි පැත්තේ සිට යුෂ උරා බොන අතර ඉන් පසු සීනීමය ශ්‍රාවයක් පිටකරනු ලබයි. මෙම ශ්‍රාවය පහල පත්‍ර මතට වැටී ඒ මත කළු පැහැති දිලීරයක් වර්ධනය වී ශාකයේ ක්‍රියාකාරීත්වය අඩාල වී වර්ධනය බාල වේ. අධික ලෙස කුඩිත්තන් ඇති විට විශාල වශයෙන් යුෂ උරාබීම නිසා පත්‍ර වියලී මැරී යයි. උක් යුෂයේ ගුණාත්මය අඩුවන අතර මෙම හානිය සහිත ශාක වලින් ලබාගන්නා උක් දඬු වල පැලවීමේ හැකියාව දුර්වලය. අධික හානිය තිබූ වගාවක නිරි වගාවේ පැලවීමේ හැකියාවද දුර්වලවේ.

නිර්දේශිත පාලන ක්‍රම

1. මෙම පළිබෝධකයාට යම්තාක් දුරකට ප්‍රතිරෝධීතාවයක් දක්වන එස් එල් 83 06 වැනි ප්‍රභේද තෝරා වගා කිරීම.
2. පත්‍ර/ගස් කිහිපයක පමණක් කුඩිත්තන් ඇති විට එම පත්‍ර/ගස් කඩා හෝ ගලවා වගාවෙන් ඉවතට ගෙන ගොස් පුලුස්සා දැමීම.
3. නයිට්‍රජන් අඩංගු පොහොර අධික ලෙස භාවිතා නොකිරීම.
4. ජෛව විද්‍යාත්මක පාලනය සඳහා කුඩිත්තාගේ විලෝපිකයින් ක්ෂේත්‍රය තුළ ආරක්ෂා කිරීම. මේ සඳහා කෘමිනාශක භාවිතය අවම කිරීම හා වියලි පත්‍ර කොළපු පිලිස්සීම නොකළ යුතුය.
5. පළිබෝධ හානියේ මූලික අවධියේදී (විලෝපික සතුන් නොමැතිවිට) පහත දක්වා ඇති පරිදි ස්වාභාවික අමුද්‍රව්‍ය (දුම්කොල නැටි) වලින් සකස් කළ කෘමිනාශක දියරයක් යෙදිය හැකිය. පළිබෝධ හානිය අධික අවස්ථා වලදී පමණක් නිර්දේශිත රසායනික කෘමිනාශකයක් (හයෝමිතොක්සම් 25% WG - ග්‍රෑම්05/ජලය ලීටර්16 ද්‍රාවණයක්) යෙදිය හැකිය.

වූල් කුඩිත්තන් ආහාරයට ගන්නා මයික්‍රොමස් කීටයන්

වූල් කුඩිත්තා ආහාරයට ගන්නා බැසිපා කීටයකු

වූල් කුඩිත්තාගේ හානියට ලක්වූ උක් ශාකයක්

වූල් කුඩිත්තාගේ හානියේ මූලික අවස්ථාවේදී පාලනය සඳහා පහත දක්වා ඇති ආකාරයට සෑදූ දුම්කොළ නැටි ද්‍රාවණයක් භාවිතා කළ හැකිය.

- වෙළඳසැල්වලින් ඉවත දමන දුම්කොළ නැටි කුඩාවට කපා ග්‍රෑම් 100 ක් වතුර ලීටර් 1 කට වන පරිදි ජලයේ ගිලවා පැය 24ක් පමණ තබන්න.
 - ඉන් පසු මෙම ද්‍රාවණය රෙදි කැබැල්ලක් මගින් පෙරා ගන්න.
 - ඉහත ද්‍රාවණයෙන් එක් කොටසකට ජලය කොටස් හතරක් (1:4) වන පරිදි තනුක කර ගත හැකිය.
 - මෙලෙස තනුක කර ලබා ගන්නා ද්‍රාවණ ලීටර් 1 ක් සඳහා භාජන සේදීමට යොදා ගන්නා දියර සබන් වර්ගයකින් (Liquid Dish Wash) මිලි ලීටර් 2 ක් පමණ යොදා නොදිත් මිශ්‍ර කරන්න.
- උදා :- ටී පෝල්
- ඉහත සඳහන් ද්‍රාවණය වූල් කුඩිත්තන් සහිත පත්‍රයන්හි යටි පැත්තට හොඳින් වැදෙන ලෙස ඉසීම සිදු කරන්න. මෙම දියරය ඉසීමෙන් දින 3-4 කට පසු නැවත වගාව පරීක්ෂාකර බලා අවශ්‍යනම් නැවත මෙම දියරය ඉසින්න.

වේයන්

උක් වගාවේ බීජ සිටුවූ අවස්ථාවේ සිට අස්වැන්න නෙලීම දක්වා වූ ඕනෑම අවස්ථාවක වේයන්ගේ හානියට ලක් වී උක් ශාකය මැරී යා හැකිය.

සිදු කරන හානිය

සිටුවනලද දඩු කැබලිවල අංකුර, මුල් සහ එහි ඇතුළත පටකද කුඩා පැල හා මේරූ කඳුන් ද වේයන් විසින් කා දමනු ලැබේ. තවද කපන ලද වගාවේ ඉපනැල්ල ද එහි මුල් ද කා දැමීමෙන් නිරි වගාව හට ගැනීම අඩාල කරනු ලැබේ.

නිර්දේශිත පාලන ක්‍රම

1. වගාව අවට පවතින වේ හුඹස් කඩා ඉවත් කිරීම.
2. වාරි ජලයෙන් වගා කිරීමේදී නිසි පරිදි වාරි ජලය ලබා දීම.
3. වේයන්ගේ හානියට ලක්වූ ශාක කොටස් ඉවත්කොට විනාශ කිරීම.
4. බීජ උක් සිටුවීමේදී නිර්දේශිත කාමිනාශකයක් මගින් ප්‍රතිකාර කිරීම (බීජ උක් දඩු කාමිනාශක දියරයේ විනාඩි 15ක් ගිල්වා තැබීම හෝ තෙරය තුළ තැන්පත් කල පසු එම දඩු මතට නිර්දේශිත කාමිනාශක දියරය ඉසීම) (Imidacloprid 700g/Kg WG (2.5g/16Lt ද්‍රාවණයක් හෝ Thiamethoxam 20%+Chlorantraniliprole20%WG (2.5g/16Lt

වේයන්ගේ හානියට ලක්වූ මේරූ උක් දඩු

වේයන්ගේ හානියට ලක්වූ සිටුවන ලද බීජ උක් දඩු

උක් පඳුරක් පත්‍ර කීඩාදීමෙන් හානියට ලක්ව ඇති අසුරු.

ශිශු සහ සුහුඹුල් පයිරිල්ලා පත්‍ර කීඩාදීම

පයිරිල්ලා පත්‍ර කීඩාදීම

වැඩුණු උක් ශාක මෙම පත්‍ර කීඩාදීමෙන් හානියට ලක්වේ.

සිදුකරන හානිය

සුහුඹුල් සහ ශිශු අවධීන් උක් පත්‍රයන්හි යටි පැත්තේ පිවිත් වෙමින් යුෂ උරාබීම හේතුවෙන් පත්‍ර මැලවී යා හැකිය. දීර්ඝ කාලයක් මෙසේ යුෂ උරාබීමෙන් ශාකයේ වර්ධනය බාල වන අතර කාමීන් විසින් නිකුත් කරන සීනිමය ස්‍රාවය පත්‍ර මත පතිත වීමෙන් ඒවා මත කළු පැහැති දිලීරයක් වර්ධනය වී ශාක පත්‍රවල ප්‍රභාසංස්ලේශණය අඩාල වේ. මේ හේතු නිසා ශාකයේ උක් අස්වැන්න අඩුවීම මෙන්ම යුෂයේ ගුණාත්මය පහළ යාමද සිදු වෙයි.

නිර්දේශිත පාලන ක්‍රම

1. බිත්තර කැඳලි සහිත පත්‍ර එකතුකර විනාශ කිරීම.
 2. ජෛව විද්‍යාත්මක පාලනය සඳහා උපකාරී වන පරපෝෂිත කාමීන් ක්ෂේත්‍රයන්ට මුදා හැරීම හා ක්ෂේත්‍ර තුළ ආරක්ෂා කිරීම.
- උදා:- එපිරිකානියා නම් පරපෝෂිත කාමියා මගින් පයිරිල්ලාගේ සුහුඹුල් හා ශිශු අවස්ථා ඉතා සාර්ථකව මර්දනය කරනු ලබයි.

උක් පත්‍ර මයිටාවා

මාස 4- 6 අතර අවධියේ පවතින උක් ශාක වියලී දේශගුණයක් පවතින කාලයේදී පහසුවෙන් මෙම මයිටාවගේ හානියට ලක්වේ.

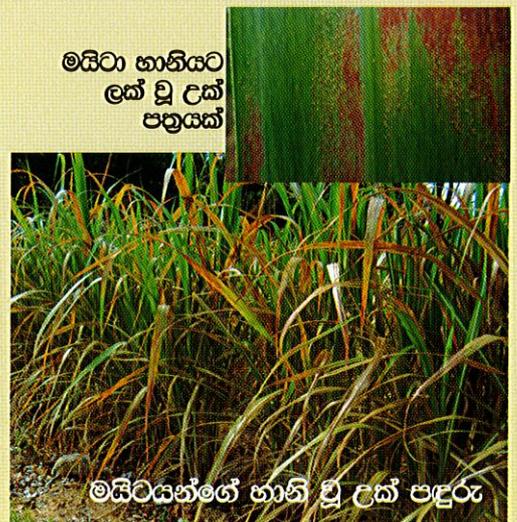
සිදුකරන හානිය

පත්‍ර යටි පැත්තේ රාශි වශයෙන් පිවිත් වෙමින් පත්‍ර යුෂ මත පිවිත් වේ. පත්‍ර තලය මත විශාල රතු පැහැති ප්‍රදේශ ඇති කරන අතර එමගින් පත්‍රය වියලී යා හැකිය.

නිර්දේශිත පාලන ක්‍රම

1. මයිටාවාගේ හානිය සහිත පත්‍ර කඩා විනාශකර දැමීම.
2. වාරි ජලය ලබා දිය හැකි නම් වර්ෂාවක් ආකාරයට ශාක මතට ජලය වැටීමට සැලැස්වීම.
3. ජෛව විද්‍යාත්මක පාලනය සඳහා උපකාරී වන විලෝපිත කාමී සතුන් ක්ෂේත්‍රය තුළ ආරක්ෂා කිරීම.
4. වර්ෂාව ඇතිවීමත් සමග ස්වාභාවිකවම මර්දනය වීමක් සිදුවේ.

මයිටා හානියට ලක් වූ උක් පත්‍රයක්

මයිටාගේ හානි වූ උක් පඳුරු

කොරපොතු කෘමීන්

උක් ශාකයේ පුරුක් සෑදීමෙන් පසු අස්වැන්න නෙලන තෙක් කාලයේදී මෙම කෘමි හානිය දැකිය හැකිය (ප්‍රධාන පළිබෝධකයෙකු නොවේ).

සිදු කරන හානිය

උක් දණ්ඩේ සාමාන්‍යයෙන් මේරූ කොටස් වල කොළපු යට විසිරී පීවත් වෙමින් උක් දණ්ඩෙන් යුෂ උරා බොයි. රාශි වශයෙන් යුෂ උරාබීමෙන් උක් පත්‍ර කහ පාට වී විශලී යන අතර උක් දණ්ඩ සිහින් වී බරින් අඩු වී යුෂයේ ගුණාත්මයද අඩු විය හැකිය.

නිර්දේශිත මර්දන ක්‍රම

1. මිය යන පත්‍ර කොළපු ගලවා දැමීම.
2. බීජ උක් උණුදිය ප්‍රතිකාරයට ලක් කොට සිටු වීමේදී මෙම කෘමියා විනාශ වේ.

කොරපොතු කෘමීන් සහිත උක් ශාකයක්

පිරි මකුණා

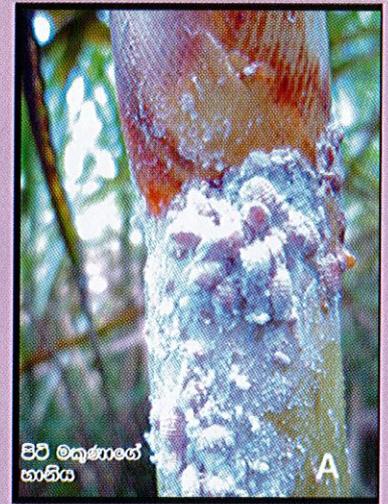
උක් ශාකයේ පුරුක් සෑදීමෙන් පසු අස්වැන්න නෙලන තෙක් කාලයතුල ශාකයන්හි මෙම කෘමි හානිය දැකිය හැකිය (ප්‍රධාන පළිබෝධකයෙකු නොවේ).

සිදු කරන හානිය

උක් දණ්ඩේ කොළපුවෙන් වැසුණු ගැටිහි ප්‍රදේශය මත වෙසෙමින් යුෂ උරා බොයි. රාශි වශයෙන් යුෂ උරා බීමෙන් උක් පත්‍ර කහ පාට වී විශලී යන අතර උක් දණ්ඩ සිහින් වී බරින් අඩු වී යුෂයේ ගුණාත්මයද අඩු විය හැකිය.

නිර්දේශිත මර්දන ක්‍රම

1. මිය යන පත්‍ර කොළපු ගලවා දැමීම.
2. බීජ උක් උණුදිය ප්‍රතිකාරයට ලක් කොට සිටු වීමේදී මෙම කෘමියා විනාශ වේ.

පිරි මකුණාගේ හානිය

කෂීරපායින්

උක් වගාවේ ඕනෑම අවස්ථාවක කෂීරපායින්ගේ හානිය සිදුවිය හැකිය.

සිදු කරන හානිය

උක් ශාකය ආහාරයට ගනිමින් ඒවා විශාල ලෙස විනාශ කර දැමිය හැකිය.

නිර්දේශිත පාලන ක්‍රම

1. වගා භූමියට පැමිණීම වැලැක්වීම.
2. මියන් සඳහා මී නාශක භාවිතා කිරීම.
3. උරන් දඩයම් කිරීම.

වන අලි හානිය

වල් උරාගේ හානිය

මියන්ගෙන් හානි වූ උක් ශාකයක්

ආරක්ෂිත විදුලි වැටක් යොදා වල් උරාගේ හා වන අලිගේ වගාව ආරක්ෂා කිරීම

ඒකාබද්ධ පාලන ක්‍රමයක් තුළින් පළිබෝධකයින් පාලනය

විවිධ පළිබෝධකයින් සඳහා පාලන ක්‍රම වෙනස් වුවත් පාලන ක්‍රම ඒකාබද්ධව යොදා ගැනීමෙන් පරිසර හානිය අවම වන ලෙස අඩු වියදමකින් පළිබෝධකයින් පාලනය කර අස්වනු හානිය අවම කරගත හැක.

අවධිය	කෘෂි පළිබෝධකයා	පාලන පියවර
බීජ උක් තේරීමේදී	කඳුන් විදින පණුවන්, උක් වූල් කුඩිත්තා	පළිබෝධ හානි සහිත උක් දැඩු ඉවත් කිරීම වූල් කුඩිත්තාගේ හානිය සහිත උක් පදුරු වලින් බීජ උක් ලබා නොගැනීම හියමිත ලෙස පාලනය කළ තවත් වලින් පමණක් බීජ උක් ලබාගැනීම.
බීජ උක් ප්‍රතිකාරයේදී	පිටි මකුණා, කොරපොතු කෘෂි, වේයා	උණුදිය ප්‍රතිකාරය කිරීම. නිර්දේශිත කෘෂිකාරක දියරයක බීජ උක් ගිල්වා තබා සිටුවීම හෝ බීජ උක් හෙරය තුළ දැමූ පසු කෘෂිකාරක දියරයක් ඒ මතට යොදා පස් යෙදීම.
පැල මතු විමෙන් පසු මාස 03 කාලය	පුරෝහ විදින පණුවන්	තෘණ කුලයේ වල් පැලෑටි වලින් තොරව වගාව පවත්වා ගැනීම. මෙම පණුවන්ගේ හානියට ලක්වූ ශාක කොටස් ගලවා ඉවත්කර විනාශ කිරීම (සෙන්ටිමීටර් 5-7 ක් පමණ ගැඹුරින්). සිටුවා හෝ නිරිකර දින 45 ක දී උක් පදුරු දෙපසට පස මුදුන් කිරීම. උක් රොඩු වසුනක් ලෙස යෙදීම. පෛච විද්‍යාත්මක පාලනය සඳහා බිත්තර හා කීට පරපෝෂිතයින් ක්ෂේත්‍රය තුළ ආරක්ෂා කිරීම. මේ සඳහා පත්‍ර මතට ඉසින කෘෂිකාරක භාවිතා නොකිරීම.
	වේයා	වගාව අවට පවතින වේ හුඹස් කඩා ඒ තුළ සිටින වේ රැජිණ ඉවත් කිරීම. වාරි ජලයෙන් වගා කිරීමේදී හිසි පරිදි වාරි ජලය ලබා දීම. වේයන්ගේ හානියට ලක්වූ ශාක කොටස් ඉවත් කොට විනාශ කිරීම. බීජ උක් සිටුවීමේදී නිර්දේශිත කෘෂිකාරකයක් මගින් ප්‍රතිකාර කිරීම (බීජ උක් දැඩු කෘෂිකාරක දියරයේ විනාඩි 15ක් ගිල්වා තැබීම හෝ හෙරය තුළ තැන්පත් කල පසු එම දැඩු මතට කෘෂිකාරක දියරය ඉසීම. (Imidacloprid 700g/Kg WG (2.5g/16Lt) ද්‍රාවණයක් හෝ Thiamethoxam 20%+Chlorantraniliprole20%WG (4g/16Lt) ද්‍රාවණයක්)
මාස 4 සිට 12 දක්වා වයස වගා අවධිය	වූල් කුඩිත්තා	මෙම පළිබෝධකයාට යම්තාක් දුරට ප්‍රතිරෝධීතාවයක් දක්වන එස්.එල්. 8306 වැනි ප්‍රභේද තෝරා වගා කිරීම. පත්‍ර/ගස් කිහිපයක පමණක් කුඩිත්තන් ඇති විට එම පත්‍ර/ගස් කඩා හෝ ගලවා වගාවෙන් ඉවතට ගෙන ගොස් පුලුස්සා දැමීම. නයිට්‍රජන් අඩංගු පොහොර අධික ලෙස භාවිතා නොකිරීම. පෛච විද්‍යාත්මක පාලනය සඳහා කුඩිත්තාගේ විලෝපිකයින් ක්ෂේත්‍රය තුළ ආරක්ෂා කිරීම. මේ සඳහා කෘෂිකාරක භාවිතය අවම කිරීම සහ වියළි පත්‍ර කොලපු ක්ෂේත්‍රයතුළ තබා ගැනීම කළ යුතුය. පළිබෝධ හානියේ මූලික අවධියේදී (විලෝපික සතුන් නොමැතිවිට) නිර්දේශ කර ඇති ස්වාභාවික අමුද්‍රව්‍ය (දුම්කොළ හැටි) වලින් සකස් කරන ලද කෘෂිකාරක දියරයක් යෙදීම. අධික ලෙස කුඩිත්තන් ව්‍යාප්තව ඇති අවස්ථා වලදී පමණක් (අවශ්‍ය ප්‍රමාණයට විලෝපික සතුන් නොමැති විට) නිර්දේශිත රසායනික කෘෂිකාරකයක් යෙදීම.
	කඳුන් විදින පණුවා	උක් පත්‍රමත ඇති බිත්තර කැඳලි හා හානියට ලක්වූ උක් දැඩු ඒ තුළ ඇති කීටයින් සමග කපා විනාශ කිරීම වියලි පත්‍ර ගලවා ඉවත් කිරීම (5 වැනි හා 7 වැනි මාසයන්හිදී) දිය ගොබ කපා ඉවත් කිරීම (5 වැනි මස සිට ඉදිරියට)

අවධිය	කෘතී පළිබෝධකයා	පාලන පියවර
		පෞච්ච විද්‍යාත්මක පාලනය සඳහා දායකවන බිත්තර හා කීට පරපෝෂිතයින් ක්ෂේත්‍රය තුළ ආරක්ෂා කිරීම උදෙසා පත්‍ර මතට ඉසින කෘමිනාශක භාවිතයෙන් වැලකීම වගාව අවට තෘණ කුලයේ නොවන මල් පිපෙනා වල් පැලෑටි තබා ගැනීම (උදා; වල් අබ, බලු නගුට) හානිය 10% කට වැඩිනම් පසට යොදන නිර්දේශිත කෘමි නාශකයක් යෙදීම (හෙක්ටයරයකට ජිරප්රොතිල් කැට කි. ග්. 18ක්)
මාස 4 සිට 12 දක්වා වයස වගා අවධිය	වේයා	වගාව අවට පවතින වේ හුඹස් කඩා ඒ තුළ සිටින වේ රැපිණා ඉවත් කිරීම. වාර් ජලයෙන් වගා කිරීමේදී නිසි පරිදි වාර් ජලය ලබා දීම. වේයන්ගේ හානියට ලක්වූ ශාක කොටස් ඉවත් කොට විනාශ කිරීම.
	උක් මයිටයන්	මයිටාවාගේ හානිය සහිත පත්‍ර කඩා ඉවත් කර විනාශ කර දැමීම. පෞච්ච විද්‍යාත්මක පාලනය සඳහා උපකාරී වන විලෝපික කෘමි සතුන් (ඉබ් කුරුමිණියන් සහ උන්ගේ කීට අවස්ථා) ක්ෂේත්‍රය තුළ ආරක්ෂා කිරීම.
	පයිරල්ලා පත්‍ර කීඩිවන	බිත්තර කැඳලි සහිත පත්‍ර එකතු කර විනාශ කිරීම. පෞච්ච විද්‍යාත්මක පාලනය සඳහා පරපෝෂිත කෘමීන් ක්ෂේත්‍රය තුළට මුදා හැරීම සහ ක්ෂේත්‍රය තුළ ආරක්ෂා කිරීම. උදා:- එපිරිකානියා නම් වූ පරපෝෂිත කෘමියා මගින් පයිරල්ලාගේ සුහුඹුල් හා ශිශු අවස්ථා ඉතා සාර්ථකව මර්දනය කරනු ලබයි.

පළිබෝධ පාලනයේදී අදාළ පළිබෝධකයා නිවැරදිව හඳුනා ගැනීම ඉතාමත් වැදගත්වන අතර මේ මගින් නිවැරදිම පාලන ක්‍රමය නියමිත අවස්ථාවේදී ක්‍රියාත්මක කළ හැකිය. පළිබෝධකයා හඳුනා ගැනීම ආකාර දෙකකින් සිදු කළ හැකිය.

1. අදාළ පළිබෝධකයා ඇසින් දැකීමෙන් හඳුනා ගැනීම.
2. වගාවේ පවතින හානියේ ලක්ෂණ අනුව හඳුනා ගැනීම.

වානිජමය උක් වගාවක් පවත්වා ගෙන යාමේදී දක්නට ලැබෙන වගා හානියන් හා ඊට අදාළ විය හැකි පළිබෝධකයා කවුරුන්ද යන්න හඳුනා ගැනීම සඳහා පහත වගුව උපයෝගී කර ගත හැකිය.

වගාවේ දැකිය හැකි හානිය	අනුමාන කළ හැකි පළිබෝධකයා
බීජ උක් දැඩු වල පැලවීමේ දුර්වලතාවය	වේයන්
නිරි වගාවේ පැල ඇතිවීමේ දුර්වලතාවය	වේයන්
ළපටි උක් ශාකයන්හි අග්‍රස්ථ අංකුරය වියළී තිබීම හා පැල මැරී යෑම	පුරෝහ විදින පණුවන්
උක් පත්‍රයේ මතුපිට පටක ආහාරයට ගෙන තිබීම නිසා පත්‍රයේ හරස් අතට සහ දික් අතට සිදුරු පැවතීම	පුරෝහ විදින පණුවන්ගේ හා කඳුන් විදින පණුවන්ගේ මූලික කීට අවධීන්
නොමේරූ හා මේරූ උක් ශාක කහ පැහැවීම සහ මැරී යෑම	වේයන්, වට පණුවන්
නොමේරූ උක් ශාකයේ දණ්ඩ ඇතුළත පටක විනාශ වීම	වේයන්, කඳුන් විදින පණුවන්
උක් පත්‍ර මත කළු පැහැති පුස් සෑදී තිබීම	කුඩිත්තන්, පත්‍ර කීඩිවන
පත්‍ර වියළීම හා අව පැහැවීම	මයිටාවා, කුඩිත්තන්, පත්‍ර කීඩිවන
උක් දැඩු ආහාරයට ගැනීම	වල් උරුන් සහ අනෙකුත් ක්ෂීරපායී සතුන්
උක් කොළයේ විශාල ප්‍රදේශයක් ආහාරයට ගෙන තිබීම	තණ කොළ පෙත්තන්

යොදාගන්නා බීජ උක් සහ දේශගුණික හා පාලන කටයුතු හේතුවෙන් ඉහත සමහර තත්වයන් ඇතිවීමට ද හැකි බැවින් ඒ පිළිබඳවද සැලකිලිමත් විය යුතුය.

උක් වගාවට හානි ගෙනදෙන රෝග

කළු දුඹුළු රෝගය

රෝග ලක්ෂණ

රෝගී ශාකයේ අග්‍රස්ත අංකුරය අඩි කිහිපයක් දිග කළු පැහැති කසයක් වැනි අවයවයක් ලෙස වර්ධනය වේ. මෙය ශාකය මුදුනේ දිස්වේ. රෝගී ශාක ඉතා සිහින් පුරුක් කිහිපයකින් සමන්විත වන අතර පත්‍ර ප්‍රමාණයෙන් කුඩා වේ. රෝගී පඳුරක මෙවැනි කුඩා පැල රාශියක් හට ගනී.

රෝග පාලනය

ප්‍රතිරෝධී හෝ මෙම රෝගයට තරමක් ඔරොත්තු දෙන එස් එල් 92 5588, එස් එල් 95 4443 සහ එස් එල් 98 2524 වැනි ප්‍රභේද භාවිතය. සිටුවීම සඳහා ලබා ගන්නා බීජ උක් සෙන්ටිග්‍රේට් 54° උෂ්ණත්වයේ මිනිත්තු 50ක් උණු දිය ප්‍රතිකාර කළ බීජ උක් සිටුවා නිර්දේශිත ආකාරයට නඩත්තු කරන ලද තවානකින් පමණක් ලබා ගැනීම, දිලීර නාශක යෙදූ බීජ උක් සිටුවීම, රෝගී පඳුරු බීජ නොවිසිරෙන ලෙස වගාවෙන් ඉවත් කර පුළුස්සා දැමීම.

කළු දුඹුළු රෝග පාලනයට රෝගී පඳුරු නිවැරදි ලෙස කවරයකින් ආවරණය කර ඉවත් කර පුළුස්සා දමමු

සුදුපත්‍ර රෝගය (ඩබ්ලිව්.එල්.ඩී)

රෝග ලක්ෂණ

පත්‍රයේ මැද භාගයට සමාන්තරව කොළ පැහැය නැතිවී සුදු පැහැති ඉරි ඇතිවේ. පසුව මුළු පත්‍රයම සුදු පැහැවේ. ඉහළ කොටසේ පත්‍ර එකට එකතු වූ ස්වභාවයක් පෙන්නුම් කරයි. කඳේ පුරුක් කෙටි වේ.

රෝග පාලනය

සිටුවීම සඳහා ලබා ගන්නා බීජ උක් සෙන්ටිග්‍රේට් 54° උෂ්ණත්වයේ මිනිත්තු 50 ක් උණු දිය ප්‍රතිකාර කර දිලීර නාශකයක ගිල්වා තැබූ බීජ උක් සිටුවා නිර්දේශිත ආකාරයට නඩත්තු කරන ලද තවාන වලින් ලබා ගැනීම. වගාවේ රෝගී ශාක ගලවා විනාශ කිරීම. ප්‍රතිරෝධී හෝ එස් එල් 83 06 සහ එස් එල් 92 5588 වැනි මෙම රෝගයට තරමක් ඔරොත්තු දෙන ප්‍රභේද භාවිතය.

සුදුපත්‍ර රෝගයට පාත්‍ර වූ උක් පඳුරක්

තෘණාකාර කුරුවීමේ රෝගය (පී.එස්.ඩී)

රෝග ලක්ෂණ

විශාල වශයෙන් පඳුරු දැමීම නිසා ශාකයේ වර්ධනය බාල වීම හා දඩු ඇතිවන උක් ගස් ගණන අඩුවීම සිදුවේ. පත්‍ර පටු වේ. පත්‍රයේ මැද භාගයට සමාන්තරව සුදු පැහැති ඉරි වැනි ලක්ෂණ ඇතිවී පසුව ඒවා එකට එකතුවී මුළු පත්‍රයම සුදු පැහැවේ. රෝගය සහිත නිරි වගාව දුර්වල වන අතර, අවසානයේ මුළු උක් පඳුරම තෘණ පඳුරක් මෙන් පෙනේ.

රෝග පාලනය

සිටුවීම සඳහා නිරෝගී බීජ උක් භාවිතය (සිටුවීම සඳහා ලබා ගන්නා බීජ උක් සෙන්ටිග්‍රේට් 54° උෂ්ණත්වයේ මිනිත්තු 50ක් උණු දිය ප්‍රතිකාර කර සිටුවූ තවානකින් ලබා ගැනීම), වගාවේ රෝගී ශාක ගලවා විනාශ කිරීම, ප්‍රතිරෝධී හෝ එස් එල් 83 06 වැනි මෙම රෝගයට තරමක් ඔරොත්තු දෙන ප්‍රභේද භාවිතය.

තෘණාකාර කුරුවීමේ රෝගයට පාත්‍ර උක් වගාවක්

ශල්ක පත්‍ර ප්‍රදාහය

රෝග ලක්ෂණ

සුදු පැහැති ඉරි වැනි ලක්ෂණයක් පත්‍ර තලය හා පත්‍ර කොපුව දිගටම විහිදේ. මෙම ඉරි සාමාන්‍යයෙන් පටු වන අතර ඒවා කෙළින් ඉතා පැහැදිලිව දිග අතට භාරටිය දිගට විහිදේ. රෝගය ඉතා දුරුණු අවස්ථාවේ දී සම්පූර්ණ ශාකයම මැරී යයි. රෝගී උක් දණ්ඩක් දෙකට පලා බැලීමේදී ඇතුළත රතු වී ඇති අයුරු දැකිය හැක. මෙම රෝග ලක්ෂණ වර්ෂාව අඩු තත්ව යටතේ දී මෙන්ම පස නිසරු අවස්ථාවේදීද වඩාත් බහුලව දැකිය.

පාලන ක්‍රම

සිටුවීම සඳහා නිරෝගී බීජ උක් භාවිතය, බීජ උක් උණු දිය ප්‍රතිකාරය කිරීම.

නිරි වගාව කුරුවීමේ රෝගයට ලක්වූ උක් ශාකයක කොටසක්

ශල්ක පත්‍ර ප්‍රදාහ රෝගයට ලක් වූ උක් ශාකයක්

නිරි වගාවේ කුරුවීම

රෝග ලක්ෂණ

රෝගී ශාක වල පුරුක් කෙටි වීම හා සිහින් වීම සිදුවේ. රෝගී උක් දණ්ඩක් දෙකට පලා බැලීමේදී ගැටිති ප්‍රදේශයේ දුඹුරු පැහැති ලප වැනි කොටස් දැකිය හැකිය.

රෝග පාලනය

බීජ උක් උණු දිය ප්‍රතිකාරය කිරීම, අස්වනු කැපීමේදී හා බීජ උක් කැපීමේදී පීචාණුහරනය කළ පිහි භාවිතය.

පොකාබෝන් රෝගය

රෝග ලක්ෂණ

ශාක පත්‍ර හා ගොඩය විකෘති වේ. ලපටි පත්‍ර ඇඹරී, රැලීවී, කෙටිවී යයි. පත්‍ර මුල් කොටසේ කොළ පැහැය නැති වේ.

පාලන ක්‍රම

දිළීර නාශක යෙදූ බීජ උක් සිටුවීම, බීජ උක් උණු දිය ප්‍රතිකාරය කිරීම. රෝගී ශාක ගලවා විනාශ කිරීම.

විවිචු රෝගය

රෝග ලක්ෂණ

ශාක පත්‍ර මත කොළ පැහැය නැතිවීම හෝ කහ පැහැති සිහින් දිගටි ලප මැද භාරටි යට සමාන්තරව ඇතිවීම නිසා පත්‍රය විවිචු පෙනුමක් ගනී.

පත්‍ර කහ වීමේ සහ ලක්ෂණය

රෝග ලක්ෂණ

පත්‍රවල මැද භාරටිය හා ඒ අවට දිස්වීමත් කහ පාටක් දක්නට ලැබේ. පත්‍රවල අග්‍රස්ථයේ සිට පත්‍ර මැරීයාමට පටන් ගනී.

විවිචු රෝගය, පත්‍ර කහවීමේ සහ ලක්ෂණය හා මළකඩ රෝග වසරේ එක් කාලයක් තුලදී පමණක් දැකිය හැකි නිසා ගලවා ඉවත් කිරීම සිදු කළ හැක. ඒවායෙන් විශාල අස්වනු හානියක් දැනට වාර්තා වී නැත.

මළකඩ රෝගය

මාර්තු-අප්‍රේල් මාස හා ජූලි, නොවැම්බර් යන කාල වලදී දක්නට ලැබේ.

රෝග ලක්ෂණ

පළමුව පත්‍රයේ දෙපැත්තේම දිග කහපාට පතුරු ආකාරයේ රෝග ලක්ෂණ මතු වී කාලයත් සමග කහ පාට පිලිස්සුණු ස්වභාවයකට පත්වේ.

රෝග පාලනය

දිළීර බීජාණු පැතිරීම වැළැක්වීමට මුල් අවස්ථාවේදී රෝගී පත්‍ර ගලවා ඉවත් කිරීම.

පොකාබෝන් රෝගයට ලක් වූ උක් ශාකයක්

විවිචු රෝගයට ලක් වූ උක් ශාකයක පත්‍රයක්

පත්‍ර කහ වීමේ සහ ලක්ෂණය

මළකඩ රෝගයට පත්වූ උක් ශාකයක පත්‍රයක්

උක් වගාවේ අස්වනු නෙලීම

01. උක් අස්වනු නෙලීම නියමිත පරිදි මේරූ පසු කළ යුතුය. මේ සඳහා උක් වගාවේ අස්වනු නෙලීමට ප්‍රථම, උක් ගස් නියමිත ප්‍රමාණයට මෝරා තිබේද යන්න පරීක්ෂා කළ යුතුය. මෙය උක් යුෂයෙහි අඩංගු සීනි හා අනෙකුත් යුෂයේ දියවී ඇති සහ ද්‍රව්‍ය වල ප්‍රමාණය (බ්‍රික්ස් අගය) පරීක්ෂා කිරීමෙන් දැන ගත හැක. මේරූ උක් වගාව අවම වශයෙන් 18% බ්‍රික්ස් අගයක් පෙන්නුම් කළ යුතු අතර උක් යුෂවල පිරිසිදුතාවය 85 % වැඩි විය යුතුයි.

උක් ගසේ කරටිය තුන් වන කොළයට යටින් කපා එම කොටස ඉවත් කළ යුතුය.

අක්කරයකට පඳුරු 05 ක් පමණ නියදියක් ලෙස තෝරා මේරුම් පරීක්ෂාව සිදු කළ යුතුය.

මේරුම් පරීක්ෂාව

බ්‍රික්ස් අගය 18 ට වැඩි විය යුතු අතර උක් දණ්ඩ මූල සහ අග එම අගයන් සමාන වීම වඩාත් සුදුසුය.

02. මේරූ උක් වගාවක් පහත ලක්ෂණ පෙන්වයි.

1. වගාවේ පත්‍ර ඒකාකාර ලෙස කහ පැහැවීම.
2. කඳුන් කහ පැහැයට හුරුවීම.
3. කඳුන් වල ඉහළ පුරුක් කෙටිවීම.

03. උක් ප්‍රභේදය අනුව මාස 11-14 කදී අස්වනු නෙලීම කළ හැකිය.

04. ගිනි නොතබා අස්වනු නෙලීම සිදුකළ යුතුය. මේ මගින් ගුණාත්මයෙන් ඉහළ උක් දඩු කර්මාන්ත ශාලාවට යැවීමට හැකි වන අතරම උක් රොඩු පසට එකතු වීමෙන් පසේ සරුභාවය වැඩිවී පසේ තෙතමනය ආරක්ෂා කර වගා බිමේ සරු බව ඉහළ නංවයි. එසේම ජෛව විද්‍යාත්මක පළිබෝධ පාලනයට ද උදව් වේ.

05. උක් ගස් හැකි තරම් පොළොවට කිරිටුවෙන් කැපීමෙන් වැඩි සීනි ප්‍රමාණයක් ලබා ගත හැකිය.

06. හොඳින් මේරූ උක් වගාවක අස්වැන්න මුල්, පස්, දිය ගොබ හා රොඩු වලින් තොරව නෙලීමෙන් පැය 48 ක් ඇතුළත කර්මාන්ත ශාලාවට ප්‍රවාහනය කළ යුතුය.

07. කැපීමට ප්‍රථම උක් වගාව යම් හේතුවකින් ගින්නට හසුවී ඇත්නම් ඒවා පැය 24 ක් ඇතුළත කර්මාන්ත ශාලාව වෙත ලබාදිය යුතුය.

වගාවේ අස්වනු නෙලීමේ කටයුතු එකවර හැකිතරම් ඉක්මනින් නිම කිරීම ඒකාකාරී තිර වගාවක් ඇති කර ගැනීමට අත්‍යවශ්‍ය වේ.

නිරි වගාව පාලනය

පැල වගාවේ අස්වැන්න කැපීමෙන් පසු එයින් නිරි වගා කිහිපයක් ලබාගත හැක. නිරි වගාවකින් සාර්ථක ප්‍රතිඵල ලබා ගැනීම සඳහා පහත සඳහන් පාලන කටයුතු අනුගමනය කළ යුතුය.

1. පළමු වගාවේ අස්වැනු නෙලීමෙන් පසු ඉතිරි වූ උක් කොළ රොඩු හා අනෙකුත් රොඩු නාවකාලිකව දෙපසට කිරීම.

උක් රොඩු නාවකාලිකව දෙපසට ඇඳ ඉපහැල්ල බිම් මට්ටමින් කපා ඉවත් කිරීම

4. නිරි වගාව සඳහා නිර්දේශිත මූලික පොහොර මිශ්‍රණය යොදා පස් තට්ටුවකින් ආවරණය කර ජල සම්පාදනය කිරීම .

රොඩු වසුකක් ලෙස යොදමු

2. බිම් මට්ටමට පහලින් පඳුරු දැමීම ඇති කරවීම පිණිස පොළොව මට්ටමට සිටිනසේ ඉපහැල්ල කපා ඉවත් කිරීම.

3. පසේ තෙහමනය අවශ්‍ය ප්‍රමාණයට ඇති විට මුල් වගාවේ නිඬු වැටී කැපීම මගින් අළුත් මුල් වර්ධනය

පහසු කරවීම පිණිස සෙ.මී. 10 ක් පමණ ගැඹුරට සි සැම .

5. නාවකාලිකව දෙපසට කළ උක් කොළ හා අනෙකුත් රොඩු නැවත නිරි අතර ඇතිරීම.

ඉහත 1-5 කටයුතු අස්වැනු හෙලා දින 15 ක් ඇතුළත කළ යුතුය.

6. පැල මතුපිටම පුරවන වල් නාශක යෙදීම. තුන්යේදී පමණ පාළු සිටවීම (මේ සඳහා පැල වූ උක් කැබලි, උක් පැල (කලින් පැල කරගත් /පාර්ශ්වික අංකුර ප්‍රගුණනයෙන් සකසාගත්) හෝ නිරි වගාවෙන් ලබාගත් උක් පඳුරු භාවිතා කළ හැකිය).

සැමවිටම පාළු සිටවමු

නිරි වගාවට මූලික පොහොර යෙදීමේදී රොඩු දෙපසට ඇඳ නෙරය පාදා වැටිය කපා ඒ තුලට පොහොර යොදා ආවරණය කිරීමෙන් යොදන පොහොරෙන් උපරිම ප්‍රයෝජන ලැබේ.

නිරිවැටිලි පොහොර යොදමු

7. මාස 1 1/2 දී මතුපිට පොහොර යොදා පස් තට්ටුවකින් ආවරණය කිරීම. වගාවේ අනෙකුත් කටයුතු පළමු වගාවට සමානව කරන්න. මාස 11 දී පමණ නිරි වගාවේ අස්වැනු කපාගත හැකිය.

උක් වගාව සමඟ අතුරු බෝග වගා කිරීම

උක් වගාවක පේළි අතර ඉඩ ප්‍රමාණයෙහි කෙටි කාලීන වෙළඳ බෝගයක් හෝ ආහාර බෝගයක් වගා කිරීමෙන් එම ඉඩමෙන් අමතර ආදායමක් ලබා ගැනීමට හැකිය.

1. උක් බෝගය සිටුවා පළමු මාස 3-4 කාලය ඇතුළත පේළි අතර ආවරණය නොවන නිසා එම කාල සීමාව තුළදී අස්වැන්න ලබා ගත හැකි බෝගයක් මේ සඳහා තෝරා ගැනීම වැදගත් වේ.
2. මේ සඳහා කවිපි, මුං ඇට, රට කපු හා සෝයා බෝංචි වැනි රනිල බෝගයක් වඩාත් යෝග්‍ය වේ. මීට අමතරව පිපිඤ්ඤ, කොමඩු, තල හා මිරිස් වැනි බෝගද සිටුවිය හැක. සිටුවන කන්නයට වඩාත් උචිත බෝගයක් විය යුතුය.
3. උක් සිටුවන අවස්ථාවේදී හෝ උක් සිටුවූ විගසම උක් පේලි මැද ඇති වැට්ටල අතුරු බෝග සිටුවීම කළ යුතුය.
4. උක් නිරි වගාවක අතරු බෝග සිටුවන්නේ නම් නෙර අතර ඇති රොඩු නෙරයක් අතර සිටින සේ සකස්කොට රොඩු ඉවත් කරන ලද නෙරයෙහි පස බුරුල්කොට අතුරුබෝග සිටුවීම සඳහා සකසාගත යුතුය.
5. එසේම අතුරු බෝග සඳහා නිර්දේශ කර ඇති පරිදි පොහොර යෙදිය යුතුය.
6. නියමිත කාලයේදී අස්වනු නෙලා ගැනීමෙන් පසු ඉතිරිවන අතුරු බෝග ඉපහැල්ල පසටම එකතු කිරීමෙන් පසේ සාරවත් බව වැඩි කළ හැකිය.

කන්නය මැද ලැබෙන අමතර ආදායමෙන් උක් වගාව හොඳින් නඩත්තු කරගත හැකිය.

නිර්දේශිත තාක්ෂණික ක්‍රම භාවිතා කළ අතුරු බෝග වගාවන්

නිර්දේශිත අතුරු බෝග

බෝගය/ ප්‍රභේදය	බීජ අවශ්‍යතාවය (හෙක්. 10 කි. ග්‍රෑම්)	සිටුවන පරතරය	සිටුවන කාලය	නිර්දේශිත පොහොර (හෙක්. 1 ට කි. ග්‍රෑම්)			සාමාන්‍ය අස්වැන්න (හෙක්. 10 කි. ග්‍රෑම්)
				යූරිය	ටී.එස්.පී	එම්.ඕ.පී	
කවිපි (එම්.අයි.35)	22.5	උක් පේළි 2 ක් අතර කවිපි පේළි එකයි.කවිපි පැළ අතර පරතරය අඟල 6 යි.එක් වලක පැළ 2 යි.	මහ කන්නයේ මුල් සහ මැද අවධිය (සැප්තැම්බර්/ ඔක්තෝබර් හෝ මුල් යල වැසි සමග (මාර්තු)	30	45	35	350
මුං (එම්.අයි.5)	15	උක් පේළි 2 ක් අතර මුං/උළු/සෝයා පේළි එකයි. මුං/උළු/සෝයා පැළ අතර පරතරය අඟල 4 යි.එක් වලක පැළ 2 යි. හෝ උක් පේළි 2 ක් අතර	කවිපි වගා කිරීම හා සමානය.	30	45	35	250
සෝයා බෝංචි (පී.බී. 1 සහ පී.එම්.13)	18	මුං/උළු/සෝයා පේළි දෙකයි. මුං/උළු/සෝයා පේළි අතර පරතරය අඩි 1 හා පැළ අතර පරතරය අඟල 4 යි. එක් වලක පැළ 1 යි.		30	50	40	600
උළු (එම්.අයි.1)	15	උක් පේළි 2 ක් අතර රටකපු පේළි එකයි. රටකපු පැළ අතර පරතරය අඟල 4 යි.එක් වලක පැළ 1 යි.	කවිපි වගා කිරීම හා සමානය.	30	45	35	370
රට කපු (ගිස්ස)	50	උක් පේළි 2 ක් අතර රටකපු පේළි එකයි. රටකපු පැළ අතර පරතරය අඟල 4 යි.එක් වලක පැළ 1 යි.	කවිපි වගා කිරීම හා සමානය.	30	50	40	1000
තල	3.3	උක් පේළි 2 ක් අතර තල පේළි එකයි. තල පැළ අතර පරතරය අඟල 4 යි.එක් වලක පැළ 2 යි.	කවිපි වගා කිරීම හා සමානය.	70	80	40	65
පැණි කොමඩු (තිලිණි)	0.4	උක් පේළි 2 ක් අතර පැණි කොමඩු පේළි එකයි. පැණි කොමඩු පැළ අතර පරතරය අඩි 3.3 යි. එක් වලක පැළ 1 යි.	මහ කන්නයේ මුල් සහ මැද අවධිය(සැප්තැම් බර්/ඔක්තෝබර් හෝ මුල් යල වැසි සමග	140	120	120	6000
පිපිකුඳු	0.4	උක් පේළි 2 ක් අතර පිපිකුඳු පේළි එකයි. පිපිකුඳු පැළ අතර පරතරය අඩි 4 යි.එක් වලක පැළ 1 යි.	පැණි කොමඩු ආකාරයටම	140	120	120	7000

වර්ෂා ජලයෙන් උක් වගා කිරීමේදී.....

වර්ෂා ජලයෙන් උක් වගා කිරීමේදී ප්‍රදේශයට වර්ෂාව ලැබෙන ආකාරය අනුව වගා වැඩසටහන් සකස් කරගත යුතුයි. මෙහිදී වඩාත් වැදගත් වන්නේ ලැබෙන ජලය හානිවීමට ඉඩ නොදී බෝගය සඳහා ලබා ගැනීමට හැකි වන අන්දමට බිම සකසා ගැනීමත් බෝග වගා වැඩසටහන් සකස් කර ගැනීමත්ය. එසේම වර්ෂා කාලයෙන් පසුව එළඹෙන වියළි කාලයේදී පසේ ඉතිරි වී ඇති තෙතමනය බෝගය සඳහා උපයෝගී කර ගැනීමට එය වියළියාමෙන් ආරක්ෂා කර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය. පහත දැක්වෙන කරුණු මේ සඳහා වැදගත් වේ.

1. බිම් සැකසීම යල/මහ වැසි ලැබීමට ආසන්න කාලයේදී කරන්න. යල වගාව සඳහා පෙබරවාරි මාර්තු කාලයේදී ද මහ වගාව සඳහා සැප්තැම්බර්/දෙසැම්බර් කාලයේදී ද බිම් සැකසීම යෝග්‍යය.

සමෝච්ඡ ක්‍රමයට බිම් සැකසීමෙන්

2. පැළ සිටුවීම යල වගාව සඳහා මාර්තු සිට මැයි මැද දක්වා කාලය තුළ කිරීම සුදුසුය. මහ වගාව සඳහා පැළ සිටුවීම මෝසම් වැසි ආරම්භ වීමත් සමගම කරගත යුතුය. ඊළඟ ජනවාරි වන විට පැළ සිටුවීම අවසන් වී තිබිය යුතුය.
3. උක් කොළ සහ රොඩු වසුනක් ලෙස යොදා උක් පේළි අතර පස ආවරණය කර තැබීමෙන් පස වියළී යාමෙන් ආරක්ෂා කරගත යුතුය.

4. පොහොර යෙදීම පසේ තෙතමනය ඇති අවස්ථාවේදී කළ යුතුය.
5. ඉතා දරුණු නියඟ ඇති විටදී බෝගය වියළී යාමෙන් ආරක්ෂා කරගැනීම සඳහා හැකිකමක් තිබේ නම් කිසියම් ආකාරයකින් ජලය සැපයිය යුතුය.

වගා ලීඳකින් ජලය සැපයීම

කන්නය ආරම්භයේදීම ලැබෙන වර්ෂාව සමග වගා කිරීමෙන්

1. වර්ෂා ජලයෙන් උපරිම ප්‍රයෝජනය ලබා ගත හැකි නිසා වැඩි අස්වැන්නක් ලැබේ.
2. ජලයෙන් යටවන ඉඩම්වල බීජ කුණු නොවී පැළ කර ගත හැකිය.
3. බෝගය ඉක්මනින් හොඳින් ස්ථාපනය වන නිසා පස සෝදායාම අඩු කර ගත හැකිය.
4. මූලික පොහොර යෙදීමට අමතරව නිසි වේලාවට මතුපිට පොහොර යොදා පස් එකතු කිරීමට හැකිවේ.
5. සුදුසු පරිසර සහ පාංශු තත්වයන් ලැබී ශාකයේ වර්ධනය ඉතා හොඳින් සිදුවීමෙන් රෝග හා පළිබෝධ වලට ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව වැඩිවේ.
6. වල් පැලෑටි මර්දන කටයුතු කිරීම පහසුවේ. වල් පැලෑටි නාශක හෝ අන් උදුල භාවිතා කර වල් මර්දනය ඇතුළු වගා පාලන කටයුතු වලට අධික වර්ෂාවෙන් වන බලපෑම අඩු කර ගත හැකිය.

සැමවිටම පසේ සරසාර බව ආරක්ෂා කරගනිමු

උක් වගාවේ අස්වනු නෙලීමේදී අස්වැන්න ලෙස සැලකිය යුතු කොටසක් පසෙන් ඉවතට රැගෙන යාමත් පස වර්ෂාවට හා නිරූ එලියට අධික ලෙස නිරාවරණය වීමත් සිදුවේ. එම නිසා නිසි පරිදි පසේ සෝදා පාළුව වළක්වා ගැනීම, තෙතමනය ආරක්ෂා කර ගැනීම හා පසේ සරසාර බව වැඩි කර ගැනීම උක් වගා කිරීමේදී ඉතාමත් වැදගත් වේ.

මේ සඳහා පහත කරුණු කෙරෙහි සැමවිටම සැලකිලිමත් විය යුතුය.

1. සෝදා පාළුවීම අවම වන ලෙස බිම් සකසා ගැනීම.

පස සෝදායාම අවම වන ලෙස බිම් සකසීම

2. උක් රොඩු වසුනක් ලෙස ඇතිරීම හා අමතර කාබනික ද්‍රව්‍ය පසට එකතු කිරීම.

වගාව නෙලීමෙන් පසු ඉතිරිවන උක් රොඩු දිරාපත්වීමෙන් වගාවට කන්නයකට අවශ්‍ය පෝෂක ප්‍රමාණයන් පහත දැක්වෙන ප්‍රතිශතයන් පමණ පසට එකතුවේ.

සංඝටක	ප්‍රතිශතය
නයිට්‍රජන්	62%
පොස්පරස්	48%
පොටෂියම්	64%
කැල්සියම්	76%
මැග්නීසියම්	60%

උක් රොඩු දිරායාමෙන් පසට පෝෂක එකතුවේ

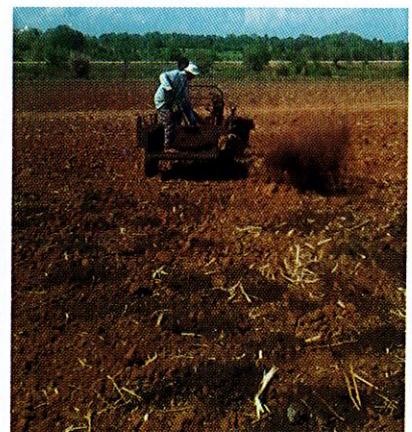
උක් රොඩුවල පෝෂක සංයුතිය

සංඝටක	ප්‍රමාණය (කි. ග්./ මෙ.ටො.)
නයිට්‍රජන්	5.00
පොස්පරස්	1.50
පොටෂියම්	5.70
අයන්	0.21
මැග්නීසියම්	0.02
කොපර්	0.01
සින්ක්	0.01
අළු	68.90

සීනි කර්මාන්තශාලාවෙන් ඉවත් කෙරෙන පෙරහන් මඩ හොඳින් දිරාගිය පසු උක් සිටුවීමට මාස දෙකකට පමණ පෙර පැල වගාවේ ඇලියට හෙක්ටයරයකට ටොන් 30ක් පමණ වන සේ යෙදීමෙන් හෙක්ටයරයකට අවශ්‍ය යූරියා ප්‍රමාණයෙන් කි. ග්. 40ක් පමණද ඊ. එස්. පී. ප්‍රමාණයෙන් කි. ග්. 250ක් පමණද එම්. ඩී. පී. ප්‍රමාණයෙන් කි. ග්. 20ක් පමණද අඩු කිරීමට පුළුවනි. එසේම පලමු නිරි වගාවේදී හා දෙවන නිරි වගාවේදී ඉහත ප්‍රමාණ වලින් පිළිවෙලින් 50% හා 25% බැගින් අඩුවෙන් පොහොර යෙදීම ප්‍රමාණවත් වේ.

කොම්පෝස්ට්/දිරාගිය පෙරහන් මඩ බිම් සැකසීමේදී පස සමග එකතු කිරීම

3. උක් වගාව සමඟ අතුරු බෝග ලෙස රනිල බෝග වගා කිරීම.

* අතුරු බෝග නිසා පස ආවරණය වන බැවින් සෝදා පාලව අඩු වී පස සුරැකෙන අතරම පසේ තෙතමනයද ආරක්ෂා වේ.

* මුං, කවිපි, රටකපු හා සෝයා බෝංචි වැනි රනිල කුලයේ ශාක වල මූල ගැටිති මගින් වායුගෝලීය නයිට්‍රජන් ශාකයට ලබා ගත හැකි තත්වයට පත් කරන බැවින් පසේ සාරවත් බව වැඩි වේ.

* අතුරු බෝගවල අස්වැන්න නෙලීමෙන් පසු ඉතිරිවන අවශේෂ කොටස් පසට එකතු වීමෙන් පසේ කාබනික ද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණය වැඩි වන අතර පසට අමතර පෝෂකද එකතුවේ. එමෙන්ම ජලය රඳවා ගැනීමේ හැකියාව වැඩි කරන අතර පසේ ව්‍යුහයද වැඩි දියුණු වී පාංශු පෝෂක ශාකයට ලබා ගැනීමේ හැකියාවද වැඩි කරයි.

නිරි වගාවන් ඉවත් කර නව වගාවක් ආරම්භ කිරීමේදී.....

කලින් වගාව ඉවත් කර නව වගාව ඇරඹීමට පෙර මාස 06ක් පමණ වගාවකින් තොරව තැබීමෙන් හෝ එම කාලය තුළ රනිල බෝගයක් වගා කර එම බෝග කොටස් බිම සැකසීමේදී පස සමග එකතු කිරීමෙන්

පාංශු රෝග වක්‍රය බිඳ වැටේ.

පසට පෝෂක එකතුවේ.

එමගින් පසේ ගුණාත්මය දියුණු වේ. පාංශු පෝෂක වැඩිවේ. අස්වැන්න වැඩිවේ.

ශෂ්‍ය මාරුව සඳහා රට කපු හා සන්හෙම්ප් භාවිතා කර ඇති අයුරු

**සම්පත් සම්ප්‍රදායකව හා කාර්යක්ෂමව භාවිතා කර උක් වගාවේදී අදායම උපරිම කර ගැනීමට
වගා කළමනාකරණ තොරතුරු නිවැරදිව සටහන් කර භාවිතා කිරීම**

වියදම		
කාර්යය		ප්‍රමාණය රු. ගන
ගිවිසුම් අත්සන් කිරීම	මුද්දර ගාස්තු ලිපි ද්‍රව්‍ය වියදම් නීතිඥ ගාස්තු	
ඉඩම් සංවර්ධනය	ඉඩම් සුද්ධ කිරීම බිම සැකසීම මායිම් වැට් ඉදිකිරීම	
බීජ සිටුවීම	බීජ උක් මිලදී ගැනීම බීජ උක් ප්‍රවාහනය බීජ උක් සැකසීම බීජ උක් ඇතිරීම පොහොර මිලදී ගැනීම පොහොර ප්‍රවාහනය පොහොර දැමීම පස් දැමීම	
අතුරු බෝග වගා කිරීම	බීජ මිලදී ගැනීම සිටුවීම පොහොර දැමීම අස්වනු නෙළීම හා ප්‍රවාහනය	
පාළු සිටුවීම	බීජ / පැල ලබා ගැනීම සහ සිටුවීම	
වල් පැළෑටි පාලනය	වල් පැළෑටි නාශක මිලදී ගැනීම වල් පැළෑටි නාශක යෙදීම උදුළුගැම/යන්ත්‍ර භාවිතය	
වගා නඩත්තුව	පස මුදුන් කිරීම	
රෝග හා පළිබෝධ පාලනය	රසායන/රසායන නොවන ද්‍රව්‍ය කම්කරු කුලී	
පළමු මතුපිට පොහොර යෙදීම	පොහොර මිලදී ගැනීම පොහොර ප්‍රවාහනය පොහොර දැමීම	
දෙවන මතුපිට පොහොර යෙදීම	පොහොර මිලදී ගැනීම පොහොර ප්‍රවාහනය පොහොර දැමීම	
සතුන්ගෙන් ආරක්ෂා කිරීම		
සමාගම සමග සන්නිවේදන වියදම්		
අස්වනු නෙළීම	අස්වනු නෙළීම හ පැටවීම ප්‍රවාහන වියදම් සංග්‍රහ වියදම්	
ණය පොළිය		
මුළු වියදම		
ආදායම	උක් අස්වැන්න අතුරු බෝග ආදායම	

වියදම - නිර් වගාව		
කාර්යය		ප්‍රමාණය රු. ගන
නිර් වගාවේ මූලික පාලන කටයුතු	රෝඩු ඇදීම ඉපහැලි කැපීම පොහොර මිලදී ගැනීම පොහොර ප්‍රවාහනය පොහොර දැමීම පස් දැමීම පාළු සිටුවීම	
අතුරු බෝග වගා කිරීම	බීජ මිලදී ගැනීම සිටුවීම පොහොර දැමීම අස්වනු හෙළීම හා ප්‍රවාහනය	
වල් පැළෑටි පාලනය	වල් පැළෑටි නාශක මිලදී ගැනීම වල් පැළෑටි නාශක යෙදීම උදුළුගෑම/යන්ත්‍ර භාවිතය	
වගා නඩත්තුව	පස මුදුන් කිරීම	
රෝග හා පළිබෝධ පාලනය	රසායන/රසායන නොවන ද්‍රව්‍ය කම්කරු කුලී	
පළමු මතුපිට පොහොර යෙදීම	පොහොර මිලදී ගැනීම පොහොර ප්‍රවාහනය පොහොර දැමීම	
දෙවන මතුපිට පොහොර යෙදීම	පොහොර මිලදී ගැනීම පොහොර ප්‍රවාහනය පොහොර දැමීම	
සතුන්ගෙන් ආරක්ෂා කිරීම		
සමාගම සමග සන්නිවේදන වියදම්		
අස්වනු හෙළීම	අස්වනු හෙළීම හා පැටවීම ප්‍රවාහන වියදම් සංග්‍රහ වියදම්	
ණය පොළිය		
මුළු වියදම		
ආදායම	උක් අස්වැන්න අතුරු බෝග ආදායම	

පැළ වගාව මෙන්ම ලබා ගන්නා නිර් වගා සඳහාද ඉහත ආකාරයට තොරතුරු සටහන් කර ගතහැක. එමගින් වගා බිමෙන් ලැබෙන ආදායම මෙන්ම ලාභයද දැන ගත හැකිය. ඒ අනුව එක් එක් වගා පාලන කටයුතු සඳහා කරනු ලබන වියදම් පාලනය සඳහා මෙන්ම දරන වියදමට උපරිම ප්‍රතිලාභ ලැබීමට නිර්දේශිත තාක්ෂණික ක්‍රම මගින් වගා කටයුතු කාර්යක්ෂම කරගත යුතු ආකාරයත් අවබෝධ කරගත හැකිය.

ඉහත වියදම් මෙන්ම පාංශු පුහුරුකරණය වැනි වගා බිම සඳහා දරන දිගු කාලීන ආයෝජන හා අමතර ආදායම් සඳහා කරනු ලබන ආයෝජන ද සටහන් කර තබා ගතයුතුය. ඒ අනුව අදායම් සහ වියදම් සසඳා වගා බිමේ ලාබදායකතාවය වැඩි කර ගැනීමට කෙටි කාලීනව මෙන්ම දිගු කාලීනවද කටයුතු කළ යුතු ආකාරය හඳුනා ගත හැකිය.

උක් වගා තාක්ෂණයන් සම්බන්ධව උක් පර්යේෂණ ආයතනයේ ප්‍රකාශන හා උපදේශක විඩියෝ පට

උපදෙස් පත්‍රිකා

අංක 01 - උක් වගා පිලිවෙත් අංක 02 - උක් වගාවෙන් සරුසාර අස්වැන්නක් සඳහා මග පෙන්වීමක් අංක 03 - උක් හකුරු සහ පැණි නිෂ්පාදනය අංක 04 - උක් වගාවේ තෘණාකාර ප්‍රරෝහ රෝගය අංක 04 - උක් වගාවේ තෘණාකාර ප්‍රරෝහ රෝගය (දෙමළ මාධ්‍ය) අංක 05 - උක් හෙර අතර වගා කටයුතු කිරීමේ උපකරණය අංක 07 - බීජ උක් සැකසීම සහ සිටුවීම අංක 08 - කළු දුඹුළු රෝගය අංක 09 - ශල්ක පත්‍ර ප්‍රදාහය අංක 09 - ශල්ක පත්‍ර ප්‍රදාහය (දෙමළ මාධ්‍ය) අංක 10 - උක් රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිපදවීමේ පාර්ශ්වික අංකුර ප්‍රගුණන ක්‍රමය	අංක 11 - උක් වගාවේ පළිබෝධකයෝ - මූල් කුඩින්නා අංක 11 - උක් වගාවේ පළිබෝධකයෝ - මූල් කුඩින්නා (දෙමළ මාධ්‍ය) අංක 12 - උක් වගාව සඳහා පොහොර යෙදීම අංක 13 - උක් වගාව සමග අතුරු බෝග වගා කිරීම අංක 14 - මැදුරට අන්තර් මාධ්‍ය කලාපයෙහි උක් වගා කිරීම සඳහා මග පෙන්වීමක් (සිංහල සහ දෙමළ මාධ්‍ය) අංක 15 - උක් නිරි වගා පාලනය අංක 16 - කළු දුඹුළු රෝගය (දෙමළ මාධ්‍ය) අංක 17 - උක් ප්‍රරෝහ විදින පණුවා අංක 18 - උක් වගාවේ භාවිතයට කුඩා පරිමාණයන්හු

තොරතුරු පත්‍රිකා

2003/01 - උක් ප්‍රභේදය එස් එල් 86 13 2003/02 - උක් ප්‍රභේදය එස් එල් 88 116 2003/03 - ගිනි නොතබා උක් හෙලමු 2003/04 - සරු අස්වැන්නක් සඳහා උක් වගාවේ වල් පැලෑටි මර්දනය කරමු 2010/01 - උක් ප්‍රභේදය එස් එල් 89 1673 2010/02 - උක් ප්‍රභේදය එස් එල් 92 4918 2010/03 - උක් ප්‍රභේදය එස් එල් 92 4997	2010/04 - උක් ප්‍රභේදය එස් එල් 92 5588 2012/01 - උක් ප්‍රභේදය එස් එල් 95 4033 2012/02 - උක් ප්‍රභේදය එස් එල් 95 4430 2012/03 - උක් ප්‍රභේදය එස් එල් 96 328 2015/01 - උක් ප්‍රභේදය එස් එල් 90 6237 2015/02 - උක් ප්‍රභේදය එස් එල් 95 4443 2015/03 - උක් ප්‍රභේදය එස් එල් 96 128

Advisory Bulletins

- 2002/01 - Grassy Shoot and White Leaf Diseases of Sugarcane in Sri Lanka
- 2002/02 - Production of Sugarcane Planting Material through Lateral Shoot Multiplication

පුවත් හසුන (SRI news letter)

වෙළුම 01 කාණ්ඩය 01 (2005 ඔක්තෝම්බර්) වෙළුම 02 කාණ්ඩය 01 (2007 ඔක්තෝම්බර්) වෙළුම 03 කාණ්ඩය 01 (2008 ජූනි) වෙළුම 04 කාණ්ඩය 1 (2010 ජූනි)	වෙළුම 04 කාණ්ඩය 01 (2011 අගෝස්තු) වෙළුම 05 කාණ්ඩය 01 (2012 මාර්තු) වෙළුම 05 කාණ්ඩය 02 (2013 අගෝස්තු) වෙළුම 06 කාණ්ඩය 01 (2015 මාර්තු)

Journal

- Sugarcane Sri Lanka, Volume 1, 2014
- Sugarcane Sri Lanka, Volume 2, 2015

උපදේශක විඩියෝ පට

උක් වගාවේ තෘණාකාර කුරුළුමේ රෝගය (මිනිත්තු 15) උක් වගාවේ වල් පැලෑටි මර්දනය (මිනිත්තු 15) උක් වගාව සඳහා පොහොර යෙදීම (මිනිත්තු 12)	පාර්ශ්වික අංකුර ප්‍රගුණනය (මිනිත්තු 12) උක් හකුරු නිෂ්පාදනය (මිනිත්තු 12) උක් දඬු උණුදිය ප්‍රතිකාර කිරීම(මිනිත්තු 05)

Other

- Successful Biological Control of the Sugarcane Plant.hopper in Sri Lanka

වගා පාලන කටයුතු කාර්යක්ෂමව සිදුකර ගැනීම සඳහා උක් පර්යේෂණ ආයතනය හඳුන්වා දී ඇති රෝද දෙකේ ට්‍රැක්ටරයට සවිකර භාවිතා කළ හැකි ගොවිපල උපකරණ

1. හෙර අතර වල් පැලැටි මර්දනයට ටයින් කල්ටිවේටරය

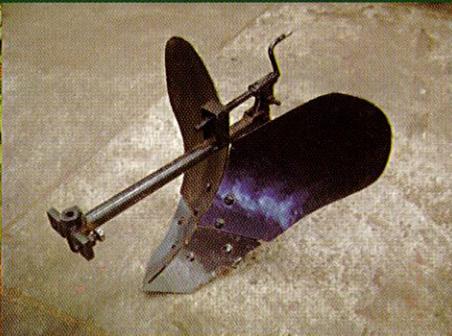

මෙමගින් එක් කම්කරුවෙකු යොදා දිනකදී හෙක්ටාර් 1 ක පමණ භූමියක වල් පැලැටි ඉවත් කර ගත හැකිය.

2. උක් වැටි දෙපස පස මුදුන් කිරීම සඳහා.....

ඇලිසාදනය (Furrow Opener)

පස් මුදුන් කිරීමේ උපකරණය (Disk Moulder)

මෙම උපකරණ මගින් එක් කම්කරුවෙකු යොදා දිනකදී හෙක්ටාර් 2 ක පමණ භූමියක වැටි දෙපස පස් මුදුන්කර ගත හැකිය.

විස්තර සඳහා.....

අධ්‍යක්ෂ,
උක් පර්යේෂණ ආයතනය,
උඩවලව.

දුරකතන. 0474937335
ෆැක්ස්. 0472233233
විද්‍යුත් තැපෑල. info@sugarres.lk
වෙබ් අඩවිය. www.sugarres.lk

තාක්ෂණ භූවමාරු හා සංවර්ධන අංශය
දුරකතන. 0474937346

ප්‍රාදේශීය උක් වගා
සංවර්ධන නිලධාරී කාර්යාල

- 1. හිඟුරාන - 0766 916 463
- 2. සියම්ලාන්ඩුව - 0766 916 465
- 3. මුල්තල - 0766 916 464
- 4. පස්සර - 0766 916 458
- 5. කන්තලේ - 0766 919 484

